

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	in v upravnistvu prejemam:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knaflcova ulica št. 5 (v pritličju levo) telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zvečer izvenredne nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslovna vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravištvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati l. t. d. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znamka.

Upravištvu (spodaj, dvorišče levo), Knaflcova ulica št. 5, telefon št. 85.

Pet naskokov pet porazov.

VELIKE ITALIJANSKE IZGUBE PRI POLAZZU. — ODBITI NASKOK NA KOROŠKI FRONTI.

Dunaj, 3. avgusta. (Kor. urad.) Uradno razglasa 3. avgusta:

Italijansko bojišče.

Na Primorskem je vjadal včeraj od Krna do goriškega mostišča skoraj popoln mir. Ob robu planote pri Polazzu so napadle nove močne italijanske sile. Petkrat je jurišal sovražnik na našo infanterijo, ki se je junaško držala vzhodno od tega kraja in na Monte dei sei Busi. Trdovratni branitelji so sovražnika vsakokrat po težkih bojih odbili. Italijani so imeli velike izgube. Nadaljne oddelke, ki so se zbrali k zopetnemu napadu, je naša artiljerija presenetljivo napadla in razpršila. Med temi boji se je nahajal ostali odtok planote v močnem sovražnem topovskem ognju.

Ob koroški meji je poskušal sovražnik pod okriljem goste megle jurišati Zellenhogel vzhodno od Plöckena. Njegovo podjetje se je popolnoma ponesrečilo. Na tej fronti ni sicer nič novega.

V ozemlju Monte Cristaila je zadela ena naših oficirskih patrulj na neki okrog 60 mož broječi sovražni oddelke. Sovražnik je izgubil v kratki praski 29 mož.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

ARMADNI ZAPOVEDNIK GENERAL INFANTERIJE SVETOZAR PLEM. BOROVIČ, BRANITELJ FRONTE OB SOČI.

Zapovedništvo 5. armade je izdalo naslednje armadno povelje: »Vojaki! Njegovo Veličanstvo cesar in apostolski kralj so Mi izvolili poslati naslednje najvišje lastnoročno pismo: »Ljubi general infanterije pl. Borovič! Pod Vašim vodstvom, ki se je že mnogokrat izkazalo, se je peta armada junaško borila in dosegla najlepše uspehe. Spominjajoč se Vaših zaslug za najtoplejšo hvaležnostjo, vam izrekam svoje pohvalno priznanje.

nje. — Dunaj, 29. julija 1915. — Franc Jožef I. r. — Vojaki 5. armade! To najvišje priznanje Vašega voditelja velja v prvi vrsti vam; velja Vaši zvestobi, Vaši brezprimerni hrabrosti, velja Vašemu skalnotrdnemu sklepu, da brez povelja ne popustite ni pedi domače zemlje. Vaši otroci in otroci Vaših otrok bodo s ponosom pripovedovali, da ste Vi bili bitke ob Soči. Vojaki 5. armade! Vaš voditelj je ponosen na Vas! — Na bojišču 30. julija 1915. — Boro-
evič, general infanterije, I. r.

VENDAR ENKRAT!

Lugano, 2. avgusta. V »Giornale d'Italia« priobčuje senator Mazzotti, osebni prijatelj ministrskega predsednika Salandre, članek, v katerem se prvokrat čita iz italijanske strani priznanje, da bo italijansko vojaško zasedenje takozvanih italijanskih dežel Avstrije težko popolno vsled strahov, nasprotnikovega odpora in da bi zasedenje ostalo nezanesljivo brez popolne zmage četverozveze. Mazzotti sklepa iz tega, da je potrebno, da se Italija udeležuje vojaških akcij svojih zaveznikov proti najvitalnejšim točkam centralnih držav, ali le pod pogojem, da se bo udeležba res dobro rentirala in Italija same sebe ne izpostavi nevarnostim.

O straži na jugozapadu.

Berolin, 3. avgusta. Major Morath piše: Nerazumljiv odpor Avstro-Ogrske ob Soči in na Koroškem, kravi poraz italijanske armade in vedno se boljajoče razmerje moči v prid našim zaveznikom daje nam zagotovilo, da smo moč Italije prav cenili. Vsled tega mora uvideti tudi oni, ki je dosedaj dvomil in se ni dal poučiti, da se zna donavska monarhija boriti na jugu ravno tako hrabro kakor mesece in mesece v Karpatih.

SMEŠNO ITALIJANSKO POROČILO O ZASEDENJU OTOKOV LASTVA IN PELAGUŽA.

Italijansko uradno poročilo je bobneče naznanilo, da so Italijani za-

sedli otoka Lastvo in Pelaguž, in označilo to zasedenje za velikanski uspeh. Pisali so, tako je italijansko-francoski oddelek mornarjev na Lastvu uničil postajo za podmorske čolne in zrakovplove. Ali v resnici na tem otočku ni bilo nič, kar bi se dalo razdreti in uničiti in potem to razkričati za velik uspeh. Na Lastvu so res »vojaški objekti«, namreč poštnemu prometu služeca brzojavno-kabelska napeljava in neka šupa, v kateri je mal črnovojn. oddelek. Naravnost presenečeni smo bili torej, ko smo izvedeli, da imamo na tem otočku dve tako važni postaji za podmorske čolne in aeroplane. Glejte, saj imamo več nego smo mislili!

Poglejmo na Pelaguž, ki ima 0-08 kvadratnega kilometra površine in leži sredi Adrije. Ima svetilnik in na otoku je bilo šest čuvajev tega svetilnika in sedaj čuje italijansko poročilo: »Otok Pelaguž smo bombardirali in ga zasedli potem, ko smo vjeli posadko, ki je se bila skrila po mnogih prezevah in jamah na otoku.« Kako lepo, kako heroično se to glasi! — Ali kako se počutijo tam Italijani, v ta namen se je izvršil naš obisk 28. julija, kakor je že povedalo naše uradno poročilo. No, vsaj v svoji fantaziji dosegajo Italijani uspehe.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Rim, 2. avgusta. Državni tajnik kardinal Gaspari je poslal kardinalu Baciheri, škofu v Veroni, pismo, v katerem imenom papeža, vstrezajoč škofovi prošnji, priklonja dekanat Ala kakor tudi župnijo Prentonico od tridentske diocese škofiji v Veroni.

Berolin, 3. avgusta. Iz Lugana poročajo: Drnetti, guverner Tripolitanije, pravi v »Giornale d'Italia«, da je on zahteval ojačenja za Tripolis že meseca februarja, ali brez uspeha, ker je Italija že takrat vedela, da se udeležijo svetovne vojne.

Lugano, 3. avgusta. Ministrski svet je podpisal zakon o vojaški organizaciji izdelovanja municije v Italiji. V isti seji je bilo sklenjeno poostri izjemno stanje v Tripolitani in izdati zakon proti štrajkom za tovarne, ki dobavajo za vojno.

Lugano, 3. avgusta. Milanski list »Il Sole« predlaga, naj se uvede enotna državna nota za zaveznike za čas vojne, s tem se agio utesni.

Chiasso, 3. avgusta. Kovinski delavci v Milanu so imeli posvetovanje

o svojih zahtevah, katere stavijo na tovarne. V Musoni pri Milanu so v livarni Bereg delavci ustavili delo. Tekstilni delavci v Turinu zahtevajo povišanje plač. V vseh delih dežele se čuje pritožbe radi druginje. Ljudstvo zasleduje vojno z največjim vznemirjenjem.

Lov na vohune v Italiji. Iz Lugana poročajo, da je došlo pretekli teden na »Associazione romana per la difesa interna« 67 ovadb, v katerih se je opozarjalo na vohune; poprej se je dobila »Associazione« 227 ovadb.

Angleške izmišljotine iz vojne v Italijo. Dopisnik lista »Times« je brzojavil iz Chiassa, da so Italijani zajeli neki nemški podmorski čoln z vsem moštvom in da se ta podmorski čoln nahaja v Benetkah. — Doslej ni še noben italijanski list ničesar poročal o nemških podmorskih čolnih v Adriji.

Zurich, 2. avgusta. Kakor poroča »Tagesanzeiger« iz Lugana, znašajo izgube italijanskih oficirjev v zadnji bitki ob Soči 1280, med njimi 54 štabnih oficirjev.

Bern, 2. avgusta. Po privatnih poročilih iz Italije stojijo pripravljene

po vseh obrežnih mestih, izvenredni Jadransko morje, številne čete, da odrinejo tekot tedna proti Dardanellam.

Hamburg, 2. avgusta. Iz Lucerna poročajo da je ustavljen promet za trgovske ladje iz Sicilije v Tripolis. Iz Brindisi je odšlo v petek več italijanskih oboroženih transportnih parnikov da vkrcajo italijansko kolonijo v Tripolisu.

Frankobrod, 2. avgusta. Neko pismo iz Geneve zatrjuje, da je Italija naročila v Ameriki 25.000 konjeniških pušk.

Lugano, 2. avgusta. »Corriere della Sera« poroča, da je bil ruski konzul v Benetkah, Sergij Protok, ranjen po avstrijski bombi v spodnji del telesa. V Milanu se je podvrge operaciji, ki je srečno uspeła.

NAPETOSTI MED ITALIJO IN TURČIJO.

Zurich, 3. avgusta. Nevtralnimi časnikiarjem se je v časniškem biroju v Rimu povedalo, da ni pričakovati napovedi vojne Turčiji s strani Italije.

Naše čete pred Ivangorodom.

RUSI SO SE MED VISLO IN BUGOM ZNOVA UMAKNILI. — LEN-CZNA ZAVZETA. — NAŠE ČETE SO SE ŠE BOLJ PŘIBLIŽALE IVANGORODU.

Dunaj, 3. avgusta. (Kor. urad.) Uradno razglasa 3. avgusta:

Rusko bojišče.

Boj med Vislo in Bugom se je nadaljeval tudi včeraj z nezmanjšano ljutostjo ter je prinesel zopet uspehe. Na celi fronti ogrožen, pri Lenszni in severozapadno od Holma znova predrt, se je sovražnik danes zjutraj zarana zopet povsodi umaknil proti severu iz črt, ki jih je bil včeraj trdovratno branil. Naše čete ga zasledujejo.

Lenczna je zavzeta.

Rusi, ki so se bili vgnezdili zapadno od Ivangoroda, so umaknili pod vtisom naše dne 1. avgusta izvo-

jevano zmage svoje vrste povečini proti trdnjaskem pasu. Severno-zapadno od Ivangoroda so prekorčili Nemci širok pred Vislo se nahajajoči gozdni pas po uspešnih bojih.

V vzhodni Galiciji ni nobene spremembe.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, iml.

USPEHI ARMADE GENERALA VON WOYRSCHA PRI IVANGORODU.

Berolin, 3. avgusta. (Koresp. ur.) Veliki glavni štab dne 3. avgusta.

Wolffov urad poroča:

Jugovzhodno bojišče.

Generaloberst von Woyrsch je s svojimi nemškimi četami razširil močno pozicijo na vzhodnem bregu

LISTEK.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. L e y s.

(Dalje.)

III.

Ada se je brez vsakega obotavljanja takoj lotila svojega namena.

»Gotovo ste od dolgega pota utrujeni,« je začela s tihim mehkim glasom in sedla odvetniku nasproti na stol. »Toliko bolj sem vam hvaležna, da ste me počakali. Ne bom preveč izrabljala vaše prijaznosti, toda pogovoriti se moram z vami na vsak način. Vprašati vas moram: Ali vas je moj mož zato brzojavno poklical, da bi . . . ?«

Utihičila je sredi stavka; navzlic temu, da se je do skrajnosti obvladovala, ji je vendar razburjenje ustavilo besede. Toda zbrala je hitro svoje moči.

»Ali hoče moj mož napraviti novo oporoko?« je vprašala.

Odvetnik Feliks ni odgovoril. Odločen je bil sicer, da lady Boldon vse pove, a ravno tako je bil trdno odločen, zahtevati primerno plačilo ali jo vsaj pripraviti do tega, da bo priznala, kako veliko hvaležnosti mu je dolžna. Obenem na se je tudi zave-

dal, da v Adi s svojo zahtevo ne sme vzbuditi spoznanja, da zahteva preveč, da zahteva, kar bi Ada mogla smatrati za nekaj neznosnega.

»Draga lady Boldon,« je zavzdihnil odvetnik in ves vznemirjen vstal s svojega sedeža. »Premagajte se in ostanite mirni. Da, da, povem vam vse,« naj nastanejo posledice kakršnekoli! Ničesar se ne ustrašim, samo da vas obvarujem skrbi in vznemirjenj. Toda, prosim, pijte najprej, da se okrepčate.«

Natočil ji je kozarec vina in čakal, da ga je izpraznila.

»Da, uganili ste resnico,« je nadaljeval potem. »Vaš gospod soprog mi je naročil, naj sestavim novo oporoko. Po tej oporoki bi vi dobili le prav malo, dvorec Roby Chase pa bi pripadel sorodniku sira Rikarda, gospodu Frederiku Boldonu.«

Lady Boldon se je tako prestrašila, da ji je ušel glasen vzklík.

»Ne,« je izjavila z odločnim glasom. »Taka krivica se mora preprečiti. Ostati mora pri obljubi, ki mi je bila dana, da bom do svoje smrti imela užitek tega posestva.«

Pomirite se lady Boldon, da vas ne slišijo posli. Priznavam rad, da bi bila taka oporoka, kakršno hoče vaš mož zdaj napraviti, za vas velika krivica.«

»Gotovo se še spominjate razgovora v župnišču pričo mojega očeta: še pred poroko Takrat se je do-

ločilo, da bom dobivala od svojega moža le neznatno svoto denarja na leto, a to baš z ozirom na določbe v oporoki, katere določbe so znano jako ugodne.«

»Spominjam se vsega tega prav natančno in lahko vam tudi rečem, da sem vašemu možu odločno pripogovarjal — tako odločno in nujno, kakor sem le mogel — naj ne napravi nove oporoke ali naj vam vsaj zagotovi večji letni dohodek.«

»Hvala, gospod Feliks,« je zaklicala lady Boldon in je z iskreno hvaležnostjo dala odvetniku roko. »Zdaj vidim, da ste mi resničen prijatelj. A moj mož — ali ni hotel slušati vašega nasveta?«

»Ne! Še poslušati me ni hotel. Naj vam povem še to: Dobil sem vtis, da mora vaš gospod soprog imeti proti vam kaj prav posebnega. Zdi se mi, da misli . . .«

»Lepo vas prosim, povejte mi vse, prav vse!«

»Vaš mož misli, da ste ga vzeli zgolj iz sebičnih nagibov in da komaj čakate, da bi za vedno zapustil to hišo.«

Na ustnicah Ade Boldon se je pojavil zaničljiv nasmeh, to je bil ves njen odgovor na odvetnikovo razkritje.

»Zdaj je vprašanje, na kak način bi sira Rikarda Boldona pripravil do drugega sklepa,« je čez nekaj časa rekel odvetnik.

»Za to je treba nekaj več časa,« se je hitro oglasila Ada. »Zanašam se na vas, da mi pri tem pomagate. Kdaj namerava moj mož novo oporoko podpisati?«

»Pojutrišnjem!«

»Ne, gospod Feliks, ne tako hitro. Saj ne ostane mojemu možu dosti časa, da stvar še enkrat premisli. In jaz sem vedno mislila, da juristi radi vsako stvar zavlečejo.«

»Za kak denar bi stvar že mogel zavleči,« je menil odvetnik. »Toraj najkasneje v petek moram oporoko vendar prinesiti v podpis.«

»Potem se moram pač zadovoljiti z upanjem, da bo sir Rikard vsaj do tedaj prišel do drugega prepričanja,« je s prisiljenim smehljajem rekla lady Boldon in ponudivši gospodu Feliksu roko, mu želela lahko noč.

Hodila je pa še celo uro po sobi gor in dol, zatopljena v neprijazne misli. Skoraj da je bila sama nase jezna, kajti očitala si je, da je dano priliko slabo izrabila. Njen namen je bil, prositi in pregovarjati odvetnika, naj z oviranjem onemogoči njenemu možu izpolnitev zanjo tako škodljivega sklepa. Celo na to je mislila, da bi odvetniku izvalila obljubo, da sploh ne sestavi nove oporoke, ker je uvidevala, da bi na ta način pridobila največ časa. Tudi je imela namen s previdnimi vprašanji poizvedeti, kaj in koliko bi bil odvetnik pri-

pravljen pomagati, da se uresničijo njene želje. Toda v odločilnem trenutku ni imela toliko oblasti nad seboj in tudi ne zadosti poguma, da bi se bila osmelila tako nastopiti. Dosegla je samo štiriindvajseturen odlog — to je bilo vse!

Naslednje jutro je prišel duhovski poročnik gospod Lynd. Temu je povsem odkritosrčno povedala, kako stvari stoje, in ga je prosila, naj ji pomaga. Duhovnik je nabral na čelu resne gube in je več trenutkov z veliko pozornostjo motril barve na prostirachi, predno je prišel do spoznanja, kaj naj odgovori.

»Uvideti morate, lady Boldon,« je končno izpregovoril »da je to eden tistih slučajev, v katere duhovnik ne sme poseči. Če duhovnik v takih slučajih le količikaj stori, če izreče le kak svet, se mu že očita, da zlorablja svoj poklic. Zato vam bo tudi jasno, da me nič ne veseli, se vtikati v to stvar, dasi priznavam, da je vaša pritožba opravljena. Če ima sir Rikard res take namene, kakor mu jih vi pripisujete, potem bi bila to nezaslužena krutost proti vam. Počakal bom torej ugodno priliko in če bom videl, da je mogoče kaj pomagati, se bom oglašil z dobrim svetom. Bojim se pa, da je to vse, kar bom mogel za vas storiti.«

(Dalje prihajajo.)

Visle. Vjetih je bilo 750 mož. Njemu podrejene avstro - ograde čete generala Koevessa pred zapadno fronto Ivangoroda so izvajale odločilen uspeh. Vjele so 2300 sovražnikov ter vplenile 32 topov, med njimi 21 težkih in 2 možnarja.

Pred armadami generala feldmaršala von Mackensena je držal sovražnik včeraj še črto Nova Aleksandrija - Lenczna - Salin, severovzhodno od Lenczne in severno od vzhodno od Holma.

Popoldne so bile te črte račice cesto Wopólnicki - Subocz. — večjem delu fronte primoran, zapustiti svoje pozicije. Le na posameznih točkah se je upira. Vzhodno od Lenczne smo vjele včeraj 2000, med Holmom in Bugom pa dne 1. in 2. avgusta 1300 sovražnikov. Vplenili smo več stotnih pušk.

Vrhovno armadno vodstvo.

V KURLANDIJI SO PREKORAILI NEMŠKE ČETE CESTO WOPÓLNICKI - SUBOCZ. — NAPAD NEMŠKIH ZRAKOPLOVOV NA VARŠAVSKE ŽELEZNICE.

Berolin, 3. avgusta. (Koresp. ur.) Wolffov urad javlja:

Veliki glavni stan dne 3. avgusta.

Vzhodno bojišče.

Pri bojih v okolici Mitave smo vjele 500 Rusov.

Vzhodno od Poniewieca se je sovražnik deloma vržen iz več pozicij, nehal upirati ter se je umaknil v vzhodni smeri. Naše čete so prekoračile cesto Hopolnicki - Subocz. — Število včerajšnjih vjetnikov 4250 mož; vplenjeni sta 2 strojni puški.

V smeri na Lomžo smo pridobili med uspešnimi boji na prostoru. Okrog 3000 Rusov je bilo vjetih.

V ostalem so se vršili ob narevski fronti in pred Varšavo manjši, za nas uspešni boji.

Naši na vzhodu zbrani zrakoplovi so izvršili uspešne napade na varšavske železnice.

Vrhovno armadno vodstvo.

POLOŽAJ NA SEVERNEM BOJIŠČU.

Uspehi na severu.

Iz vojnoporočevalskega stana javljajo: Čete generala Kōvosa so pri Ivangorodu zavzele večji del predutrd in prisilile sovražnika, da se je umaknil v pravo linijo svoje fronte. Naši najtežji topovi imajo zdaj izvrstne cilje in bodo kakor pri Przemyslu, hitro in dobro opravili. Armada Woyrsch je srečno predrila skozi velike gozde med Vislo in med železnico, vodečo severo - zapadno Ivangoroda proti Varšavi in se bližajo tej železnici, ki jo že dosega topovi. Ivangorod bo vsled tega z eno samo železnico zvezan z ruskimi progami. Na fronti Varšava - Narev se pripravljajo velika presenečenja. Na železnicih Varšava - Bjelostok in Varšava - Siedlec so bombe letalec razbile več važnih stavb. Odpejeljevanje ruskega materiala je občutno zadržano. Levo krilo armade nadvojvode Josipa Ferdinanda je nadaljevalo zasledovanje Rusov čez Novo Aleksandrijo in Konskavolo proti spodnjemu Wieprzu. Tam se poskuša sovražnik nasloniti na južno fronto Ivangoroda, da bi se mogel zopet ustavljati. Z zavzet. Lenczne in prehoda čez Wieprz, bo mogoče podpreti naše prodiranje ob srednjem Wieprzu in ob Bugu. — Armada Mackensen prodira na Wlodawo. Močvirja otežkočujejo operacije, ki se že vrše na stratežnem ozemlju Brest - Litovskega.

Umik od Visle.

Londonka »Times« pravi: Krog okoli Ruskih trdnjav postaja vedno ožji. Rusija si mora sama pomagati in ne sme računati na angleško pomoč, ker veže Anglija v Belgiji dva milijona Nemcev in se ne more spustiti v nevarnosti.

Nizozemski listi poročajo, da bodo Rusi v soboto gotovi z odpravljanjem težkih topov iz vzhodnih trdnjav Varšave in iz drugih trdnjav ob Visli.

»Tidende« javlja, da je Brest-Litovsk določen za novo armadno zbirališče Rusov in da so vsled tega civilne oblasti že mesto zapustile.

»Birževija Viedomosti« in drugi vladi blizu stoji listi se ostro pritožujejo zaradi pomanjkanja municije, češ, da je nastalo po krivdi Anglije. »Ruskoje Slovo« priznava, da je po Varšavi tudi Petrograd v nevarnosti.

»Corriere della sera« javlja iz Petrograda: Vsi listi se bavijo z oficijalno izjavo glede izpraznenja Varšave. Razpoloženi je dobro. »Birževija Viedomosti« pišejo: Tako močni narodi, kakor so ruski, gledajo lahko resnici v oči, in ta resnica je: Sovražnik stoji pred vratmi. Tehnična

organizacija obrambe je velikega pomena in lahko stori čudeže, toda čudeži se zgodijo za vernike, kajti le vera zna gore prestavljati. »Ruskoje Slovo« pravi, da je pozicija Rusov v trdnjavskem trikotniku ugodna in da umik ni nujen. Operacije umika se bodo na vsak način še sijajneje izvršile, kakor v Galiciji. Rusija je na vse pripravljena in smatra umik samo za epizodo.

Izdajstvo v Novem Georgijevsku.

Krakovski list »Kurjer Codzieny« javlja, da so bila v trdnjavi Novo Georgijevsk razkrita velika poverjenja. Čim je postal pritisk na Ivangorod in Varšavo močnejši, je prišla iz Petrograda vojaška komisija, da pregleda skladišča in zaloge. Izkazalo se je, da vlada v skladiščih velik nered in da mnogo zaloge manjka, tako da bi se Novi Georgijevsk komaj šest tednov mogel preživljati. Med pregledovanjem komisije je začelo goreti. Zažgal je podčastnik Kaznakov in je izpovedal, da je to storil na povelje intendantnega polkovnika Uzlovicja. Preiskava je dognala, da je bil Uzlovic v zvezi z židovskimi liferanti, ki so jih prišli in obesili. V Uzlovicjevem stanovanju so dobili za odpisiljatev pripravljene načrte trdnjave. Vojaški krogi mislijo, da so v Varšavi in Novem Georgijevsku še drugi visoko stoječi izdajalci.

Rusi so evakuirali Brest - Litovsk.

Iz Bukarešte poročajo: Rusi so evakuirali trdnjavo Brest - Litovsk, ki bo služila kot glavno oporišče nove defenzive.

Bombe na Črnovce.

Ruski letalec je dne 3. avgusta vrgel na Črnovce tri bombe. Le na strehi neke hiše je bilo nekaj škode.

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab poroča dne 1. avgusta: Med Dvino in Nijemenom so izvršili Nemci v noči na 30. julij in dopoldne istega dne brezuspešne napade proti Banske. Bolj proti jugu, na fronti Konstantinov - Krinčin - Subocz - Traskunij, smo poglani nazaj sovražne sprednje straže. Zahodno od Kovna smo dne 29. julija zvečer s silnim bajonetnim napadom pregnali sovražnika iz več pozicij, ki jih je isto dopoldne zavzel. Na narevski fronti se je sovražnik dne 30. julija s slabimi močmi še nadalje prizadeval, da bi prišel pri izlivu Szkve in vzhodno od Rozana na levi breg reke. Izvršil je krajevne napade pri vaseh Zabin in Rembisze. Mi smo vzdržali svojo prejšnjo fronto. Na levem bregu Visle smo 30. julija odbili sovražen napad severo - zahodno od Blonja. Sovražne čete, ki so prekoračile Vislo na fronti Magnuszew - Kozienice, smo tekom dneva energično napadli. Na odseku Aral - izliv Radomec smo prepodili sovražnika iz gozdov na desnem bregu ter ga potisnili na peščene otoke Visle. Dalje navzgor ob reki se vzdržuje sovražnik v okolici kraja Maciejowice. Med Bugom in Vislo so dobile naše čete v noči na 30. julij povelje, naj se umaknejo na zadaj pripravljene pozicije. Sovražnik ni mogel preprečiti, da bi ne zavzeli svoje nove fronte, kjer so se naše čete 30. julija brez boja utrdile. Izpraznili smo mesto Lublin in železniški odsek med kolodvoroma Novo Aleksandrija in Rejowice. Ob Bugu preganjajo naše čete nadalje sovražnika iz lastnih odsekov njegove pozicije pri mestu Sokal. Kakor so izpovedali vietniki, je utrpel tu sovražnik v zadnjih dneh težke izgube. Na ostalih frontah nobene izpremembe.

Radko Dimitrijevič poveljnik v Ivangorodu?

Iz Sofije poročajo: General Radko Dimitrijevič je pisal nekemu svojemu prijatelju, da mu je sedaj poverjena naloga, braniti Ivangorod.

Ruske hujskarije v Varšavi.

»Neue Freie Presse« je izvedela, da skušajo Rusi z vsemi sredstvi prepričati prijazni sprejem naših čet v Varšavi. Zato razširjajo vest, da bodo Nemci in Avstrijci naložili mestu veliko kontribucijo in ruska »Ohrana« nabira razne sumljive elemente, ki naj bi napadli avstrijske in nemške čete. To bi povzročilo politične boje in tako naj bi nastala nepetost med poljskim narodom in zavzeznimi armadami, ki prihajajo kot osvoboditelji.

Fantazije.

Ženeva, 3. avgusta. (»Gr. Tagblatt«.) Iz Petrograda poročajo: »Ruskoje Slovo« naznanja »veliko ofenzivo iz jugovzhoda«, nad katero se bo Evropa začudila. Udeležiti se je ne bodo le Rusi, temveč tudi druge čete, ki se bore v imenu narodnostnega principa. »Velika bitka«

svetovne zgodovine se ne bo bila na Poljskem, temveč v ogrski ravnini.

Japonci na pomoč Rusom?

»Münchener Neueste Nachrichten« poročajo iz Kopenhagna: Pariški listi javljajo, da pripravlja Japonska polmilijsko armado, ki bo odšla preko Vladivostoka na ruska bojišča (?)

Zasedanje ruske dume.

V naslednjem podajemo konec Sazonovega govora:

Ne dvomim, da se bodo nahajale v drugih deželah dosedaj še nevtralne države v popolnem soglasju z željami svojih narodov, kadar se odločijo, kreniti na pot, katero jim kažejo njihovi življenjski interesi in cel njihova preteklost. Pri tej priložnosti moram opozarjati na pritisk avstrijskih in nemških agentov na Romunijo. Toda romunska vlada se skušnam trdno upira. Z Romunijo nas vežejo tudi nadalje prijateljski stiki, katere udelejevati in razvijati se trudimo na obeh straneh.

Minister se spominja z obudovanjem hrabre srbske armade, ki je pripravljena, se združiti s svojimi zavezniki, ki pa bo, kakor upa, imela tudi pogum za druge, vsled izrednih sedanjih dogodkov potrebne žrtve. Minister naznanja, da se bo Črna gora glede skadrškega vprašanja podvrgla sodbi zaveznikov, razpravlja o perzijskem vprašanju ter pravi, da bo prišlo med Rusijo in Japonsko skoro še do tesnejše zveze. Sazonov obvešča nadalje duma, da sta se Rusija in Kitajska sporazumeli v vprašanju zunanje Mongolije, ki bo avtonomna v vseh notranjih zadevah. Sazonov zaključuje: Končna zmaga je odvisna od naše trdnosti in vztrajnosti. Izjavljam, da vlada v soglasju z javnim mnenjem, ne namerava skleniti miru, dokler ni sovražnik popolnoma uničen. Tudi naši zavezniki so prožeti iste odločnosti. Histroični potek dogodkov nam je vsilil razrešitev problemov, kateri so se nam zdeli julija 1914 le sanje. Pred celo Rusijo smo dolžni, jih razrešiti. Vztrajati moramo, dokler ne zmagamo in dotle moramo ohraniti trdnost vero v zmago naše pravične stvari. (Dolgotrajna pohvala.)

Mornariški minister hvali brodogradnjo, ki je navzlic dejstvu, da je tako v Vzhodnem kakor v Črnem morju slabše, kakor sovražno, izvajalo lepe uspehe. Delavstvo, ki izdeluje municijo, se je v patriotičnem navdušenju uprlo stavki, ki so jo hoteli od zunaj vanj zanesti. Vse delavnice za tovarne so v polnem obratu. Zato nam je bilo mogoče pomnožiti brodogradnjo v Vzhodnem morju, kakor tudi v Črnem morju koncem preteklega leta za več bojnih enot.

Finančni minister Bark pravi, da je gospodarsko stanje Rusije dobro preneslo velikanske stroške vojne in tudi izpadek, povzročen po alkoholni prepovedi. Od prodaje alkohola je imela država dosedaj na leto nad 1 milijardo dohodkov. Prepoved pa je tako blagodejna, da jo bo treba vzdržati tudi po vojni. Do konca leta 1915. bodo ruski vojni stroški narasli na 7242 milijonov rubljev Bark naznanja novo posojilo, ki bo brezdvomno imelo uspeh, kajti narodni prihranki so se preteklo leto pomnožili za 1800 milijonov rubljev.

Seja državnega sovjeta.

Ministri so podali v državnem sovjetu (ruski gosposki zbornici) iste izjave, kakor v dumi. Zastopniki Poljakov so pozdravili poljski program ministrskega predsednika Goremykina z zadoščenjem ter zatrjevali svojo zvestobo. Državni svet je sprejel resolucijo, ki poudarja, da hoče skupaj z vlado in dumo vse storiti, da strmoglavi nakane sovražnikov.

BALKANSKO BOJIŠČE.

Skupna demarša četverozveze v Beogradu.

Iz Sofije poročajo: Dosedanji napori entente diplomacije, pridobiti Srbijo za takojšnje tritorijalne kompenzacije v prilog Bolgariji, so bili brezuspešni. Zato bo izvršila prihodnji četverozveza skupno demaršo.

Izjave v srbski skupščini.

Dunajski listi poročajo iz Bukarešte: V srbski skupščini je razpravljala Pašić o postopanju četverozveze proti Srbiji ter omenil, da so morali Srbi opustiti Drač na zahtevo Rusije. Opozicija je ostro napadala Pašića in Rusijo. Z ogorčenjem je skupščina tudi odklonila zahtevo, da naj Srbija odstopi makedonsko ozemlje Bolgariji. Opozicijski voditelji zahtevajo odstop Pašića, katerega politika da je pripeljala Srbijo na rob roparstva.

Dnevno povelje srbskega prestolonaslednika.

»Frankfurter Ztg.« poroča iz Niša: Srbski prestolonaslednik je izdal dnevno povelje, v katerem pravi med drugim: Naša vojaška naloga še ni končana in meča še ne moremo vtakniti v nožnico. Dolžni smo izvrševati svojo nalogo do konca, kakor tudi svojo nalogo kot zavezniki ruskega naroda.

Novo angleško posojilo Srbiji.

Kakor javlja »Kölnische Ztg.«, je obljubila Anglija srbski vladi novo posojilo 200 milijonov frankov za slučaj, da prične srbska armada zopet z ofenzivo v Bosni in na Ogrskem.

ZAPADNO BOJIŠČE.

NAPAD IN BOJI NA ZAPADNI FRONTI.

Berolin, 3. avgusta. (Koresp. ur.)

Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan dne 3. avgusta.

Zapadno bojišče.

Angleška pozicija pri Hooge, ki smo jo osvojili dne 30. julija, je v nasprotju z uradnim angleškim poročilom popolnoma v naših rokah.

V Champagne smo zasedli po uspešno izvršenih razstrelitvah robove vrtin, zapadno od Pertesa in zapadno od Sonaina.

V Argonah smo vzeli severo-zapadno od La Four de Paris nekaj sovražnih strelskih jarkov ter vjele pri tem 60 sovražnikov. Pri bajonetnem naskoku, o katerem smo včeraj poročali, smo vjele skupno 4 častnike in 163 mož ter ugrabili 2 strojni puški.

V Vogezi smo izgubili v prilog sovražniku v bojih ponoči od 1. na 2. avgust majhen del streškega jarka ob Schratzmaennle med Lingekopffom in Baremkopffom.

Na Lingekopffu neki, dne 1. in 2. avgusta popolnoma razstreljeni jarek od nas ni bil več zaseden.

Neki, od viharja odtrgani francoski privezni balon, nam je prišel v roke severo - zapadno od Etaina.

Vrhovno armadno vodstvo.

Angleške izgube.

London, 2. avgusta. Kakor poroča »Daily Telegraph«, so znašale izgube angleške armade meseca maja 3800 častnikov in 26.346 mož, meseca junija 2193 častnikov in 62.710 mož. Mornarica je izgubila v obeh mesecih 81 častnikov in 1259 mož.

Joffre namerava odstopiti?

Berolinska »Tageszeitung« poroča iz Bukarešte: Neki francoski častnik, ki je v zvezi s tukajšnjim poslanstvom, je izjavil, da je Joffre trdno odločen, odstopiti, ker ne soglašava več z ofenzivo, ki so jo zapovedali politiki. Vojna se bo le tedaj srečno končala, če se bo hranilo z moštvom in materijalom.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

Francoski generalni štab poroča dne 1. avgusta, ob 3. popoldne: V Artois in pri Souchezu smo lahko odbili nemški poskus, napasti z ročnimi granatami. V Alzaciji je sovražnik brezuspešno sredi noči napadel naše pozicije v Schratzmaennle in na Reichsackerkopffu; utrpel je precej občutne izgube. Na ostali fronti se ni nič zgodilo ponoči. Dne 31. julija so vrgli naši letalci 30 bomb na zrakoplovno taborišče Dalheim pri Mörchingnu in 6 granat na vojaški vlak pri Chateau - Salins.

Uradno večerno poročilo: Artiljerijski boj srednje sile v Artois in v dolini reke Aisne. Ljut artiljerijski boj severo - zahodno od Reimsa v okoliših Luksemburg - Farm (med Couroy in Loivre), v zahodnih Argonih, v okoliših Fontaine - aux - Charnes in pri višini 213. Med Maaso in Moslo, okolica La Haye, smo iznenadili nemški bataljon v strnjeni formaciji; več naših baterij ga je pričelo uspešno z naglim ognjem obstreljevati. Pont - à - Mousson in vas Maudières so bombardirali. Škoda je bolj neznatna. Nemški zrakoplovi so vrgli na planoto Malzeville pri Nancyju kakih 20 bomb, ki niso povzročile niti škode, niti nezgod.

Boj za Carigrad.

Novi najvišji poveljnik zavezniških čet pri Dardanelah.

Kodanj, 1. avgusta. Francoski general Bruiard je imenovan za najvišjega poveljnika vseh čet entente pri Dardanelah. Pri svojem včerajšnjem odhodu iz Marseille, je izjavil Bruiard, da upa s skorajšnjim padcem Carigrada uvesti zmagoviti konec vojne.

Iz nevtralnih držav.

Bolgarsko posojilo.

V juliju 1914 je najela Bolgarija pri konzorciju nemških in avstrijskih bank posojilo 120 milijonov frankov, ki so si pridržale tudi opcijo na dve nadaljni bolgarski posojili po 250 milijonov frankov. Sedaj je konzorcij optiral za prvo teh dveh novih posojil ter si s tem zagotovil tudi emisijo tretjega bolgarskega posojila, razven tega pa tudi financiranje železnice od Mihajlova-Haskova do Portolaga ter ureditev pristanišča v Portolagu.

Te finančne operacije kažejo, da je politično razmerje Bolgarije napram obema centralnima državama naravnos izvrstno.

Odgovor Združenih držav Avstro-Ogrski.

Ženeva, 3. avgusta. »Herald« poroča iz Novega Jorka: Odgovor Združenih držav Avstro-Ogrski bo izročen začetkom prihodnjega tedna. Odgovor je končan in se nahaja v državnem tajništvu, da ga podpiše predsednik.

Slovenski planinci na doberdobski planoti.

Lep solnčen dan gre k zatonu. Nebo se oblači, bliža se črna, vihar na noč, bataljon se približava bojni črti. Treba je nadomestiti ogrski bataljon, ki vztraja v pozicijah že več tednov. — »Telefonisti, napreji!« se glasi povelje, »k vsaki stotnji napeljati žico telefonsko in aparate v zakope!« Od bataljonskega štaba se razpelle žica nizdol k zakopu, delo je izvršeno, telefonisti že pri aparatih v zakopih in pri štabu. Črna tema pade na planoto, blisk šviga in bliža se vihar. Kompanije se plazijo v nakazane jim zakope, vlije se divja ploha, tresk na tresk, ogrski roji odhajajo iz zakopov, zabliska se, zagrmi in strela udari z neba. Poleže se vihar, ploha poneha, kompanije so v zakopih, vse v redu, čuječe, pripravljene na odpor. Noč preide mirno, sovražnika ni v bližini.

Ko se zdani, ni opaziti žive duše italijanske v planjavi tržiški, le sempatje se oglasi iz daljave top in granata zleti preko nas in pride na »neplodovita« tla. Čez dan se prikaže in oglasi še kaka baterija, a naše topništvo jo kmalu izsleda in prepodi s par strela. Tako mineva dan za dnem, mirno. Naši planinci čuvajo redno, opazujejo in javijo vsak sovražnikov migljaj, telefonisti javijo topničarjem in vsak sovražnikov korak je v trenutku razbit in razkropljen. Bili so lepi, prijazni dnevi in noči, sovražnik si ni upal in se ni mogel približati, le sem pa tje so stekle »ptice brez repa in perja« preko nas in padle navadno brez vsakega dobička in škode na tla, ker Italijan ni mogel na noben način izslediti naših topničarjev. Potekel je teden in bili smo zopet nadomeščeni s češkimi bataljonom.

Taboril je bataljon nato nekaj dni in noči za črto v dolinah in grmovju in moral potem zopet nadomestiti bataljon v sosednji liniji. Tu pa je bilo delo že živahnije, pozicije ogrožene, obstreljevalne, naskakovane. Noč je prešla, a ko je napočil dan, so jele padati granate, težke, nevarne, vseh kalibrov, zdaj na topništvo, zdaj zopet na okope, padale so in razbijale, a razbile niso mnogo. To je trajalo do noči in z nočjo je prišel infanterijski naskok, ponehal in zopet naskok. Z dnem so zopet rjuli topovi, a sovražna infanterija se je umaknila za Sočo. Tako se je ponavljalo vedno huje, luteje, brez miru in prestanka. Zemlja razorana, drevje razcepljeno, gozdovi uničeni, naši fantje pa zdravi in srčni, čuječi, vztrajni v zakopih. Telefonske žice raztrgane vsako uro od pregostih granat, telefonisti, vztrajajoči pri aparatih, razpošiljajoči važna poročila, pomožno moštvo preiskavajoče in popravljajoče telefonske žice. In tako gre vse v redu naprej. Sovražnik ne more prodreti. Zakopi, čez dan razrušeni, so ponoči zopet popopravljeni in infanterijski napadi odbiti. To je velik napor, a vse prenesejo naši planinci, ker so junaki in vedo, da se bore za slovensko ozemlje. . . . Pa utrujen je postal bataljon — zato so nas nadomestili po dvanajstih dneh in nočeh iz teh pozicij, ki jih nismo odstopili niti za korak.

Bili smo zopet na odmoru za bojno linijo, v slovenski naši vasi, občevali zopet z gostoljubnimi našimi ljudmi, pogovarjali se z navdušenimi primorskimi narodnjaki. Vse nas ljubi, vse zaupa v armado, vse črta zločinske požaruhe italijanske. Glasi se zopet lepa slovenska pesem. »Auf! — Alarm!« — se začuje sredi noči klic, ki smo ga že vajeni. »Sovražnik je prodril v planoto doberdobsko, zatorej ga treba v protinaskoku vreti nazaj!«

Ko se zdani, naši planinci že nasakujejo deseterkrat močnejšega sovražnika, ki je prodril čez okope. — Umakne se nekoliko nazaj, tedaj pa zarjove sovražni topovi, divje, neizprosno . . . Sto, dvesto žrel rjuje, bljuje peklenški ogenj, rjoveče v skalovje, razruvajo zemljo, razbijajo skale. Železo ječi, škropi naokrog, skalovje se ruši, razspava, brenči po zraku, drobi se trda prst, črni oblaki smrdečega dima se dvigajo, — junaki pa molče leže, čakajo . . . Bataljon naskoči znova, toda Italijani se ne umaknejo zdaj, temveč vsujejo v naše vrste točo krogel in strojne puške ragljajo . . . Nato pa zopet udarjajo granate rjoveče in tuleče, železo ječi, skalovje se krha, dviga črna prst, vlačí se grd, smrdeč dim. A slovenski junaki se ne umaknejo. Preide dolga, strašen dan, poln groze in trpljenja, solnce zahaja, tone v morje, zadnji travki žarkov se vlivajo za oblaki. Potihnil je peklenški grom, vse mirno — tihi mrak pada na poljane, po dolinah pa se vlačijo gosti oblaki smrdečega dima. — Oddahnejo se trudne vrste junakov, v dušo leže nova moč, spočijejo se živci, ko se vlija na zemljo lepa mesečna noč.

Pa zablska se za goro, topovi zagrmijo novič, težke granate, vse rjoveče in tuleče, padajo zopet. Približajo se črne vrste sovražnikov, toča krogel se vsuje. Naši junaki pa vztrajajo, čuječi, pripravljeni na odpor. Sosednji češki bataljon naskoči, ko mu pride na pomoč bataljon kranjskih »Janezov« — sovražnik je presenečen, umakne se v neredu, beži kričeče, nekateri pomečejo orožje in padejo na kolena, proseč milosti. Misli je menda sovražnik, da mora biti po tako gosti toči železja in svinca vse drobno, vse razbito in ubito in da ni žive duše več na poljani — zato jih je presenetil ta nenadni naskok. Rjuli so topovi dalje, ragljale strojne puške — a tudi naši topovi so se pridno oglašali in letele so »ptice« brez perja in prizadejale sovražniku zmešnjavo in smrt.

Potihnilo je divje ropotanje, ko je napačil dan, a ko je vzhajalo solnce, so topovi zopet zarjuli, iz sto in sto žrel bruhalo železo in tulile so granate, udarjale trdo, neizprosno. Telo trepeče, drgeta, dušo obšine bridkost, težke misli razbijajo možgane, nestropno pričakovanje razjeda živčevje — a junaki vztrajajo. V blaznem srdu se jim dvigajo prsi, divje, razdražene oči se srdito ozirajo, iščejo sovražnika, a ni ga videti. Naskočili bi ga junaki, pomandrali, razsekali v divjem srdu in sovraštvo, — a ni ga, umika se in skriva, le z granatami obmetava trudne vrste.

Počasi gine dan, počasi zahaja solnce, tone v morje. Mrak lega na okrvavljene poljane, grom poneha, razbijanje utihne, tihi sen dahne nad trudne trume . . . Spočije se omahujoče telo, spočije bolno živčevje, ko pokriva poljane mirna noč. Pa zatulijo zopet topovi, boj se vname na celi črti, črne trume nasakujejo, a naši junaki vztrajajo, odbijajo . . .

Tako pride in mine noč, tako pride in mine zopet dan, a junaki vztrajajo, vrste ne popuste. Železen odpor, železna volja. Telo drgeta, omahuje, a volja vztraja . . . Saj gre za slovenske pokrajine, za našo Gorico, kjer plapolata danes naš prapor. Zopet noč, polna groze in trpljenja, zopet dan, poln težke vztrajnosti, železnega odpora. Naši planinci so utrjeni na smrt, zato mora biti bataljon nadomeščen, treba mu počitka. — Približala se je črna, vihar na noč, blisk in tresk, strela, neurje in povodeni, vmes topovi, tuljenje granat, raglanje, švrkanje, razbijanje. Nove vrste prihajajo, bataljon odhaia v ozadje k odmoru.

Prijeten je počitek, oskrba izvrstna, ne primanjkuje nam hrane, ne pijače. Tudi ljudstvo naše je prijazno, mirno, gostoljubno, veselo; red po trgih in vaseh. Gorica mirna. Bataljon se spočije, pokrepča in pripravljen je na nove boje in napore zoper nejnauškega sovražnika, ki razbija in uničuje na grd, nejnauški način planoto doberdobsko, ki je okrvavljena, razruvana — pa ne izgubljena!

Hrvatski slikar profesor Oton Iveković na južnozpadnem bojišču.

Hrvatska vlada je poslala mojstra zgodovinske slikarske umetnosti, profesorja Otona Ivekovića, na južnozpadno bojišče, da ovekoveči v sliki vojno življenje hrvatskih polkov in njihove junaške čine. Dne 24. junija je dospel profesor Iveković v Ljubljano in potem je obiskal tekome enega meseca celo bojišče od Ljubljane do Trsta. Enajst dni se je mudil na fronti, ne da bi se bal ne-

varnosti, v katerih se je opetovano nahajal.

»Agramer Tagblatt« priobčuje njegovo pripovedovanje o bivanju na fronti:

Moderna vojna s svojimi modernimi armadami in dimenzijami, ki se raztezajo čez dežele, stavi umetnika pred velike težkoče, ki se povijajo še s tem, da se kaže široko obzemlje bojnega polja očem opazovalca prazno in pusto. Ukopane v zemljo bljujejo ognjene fronte z obeh strani smrt in pogubo tja in sem, usesna mrenica se trese v strašnem ropotu iz ognjenih žrel, oko lajka pa išče okoli v širokem prostoru in le redkoma se prikaže kaleidoskopično kakšna trenutna slika. Moderni bojni slikar bi moral pravzaprav stati v sprednjih strelnih jarkih kot bojevniki proti sovražniku in doživeti sam boj na zemlji, pod zemljo, v zraku in na vodi. Barve, katerih je imel v izobilju bojni slikar nekdanj, so v moderni vojni obledele v splošno sivozeleno. Naši vojaki v svojih sivih uniformah, se komaj razločujejo od temeljnega tona kraškega terena. Kamenje, vegetacija in vojaki, vse to zahteva ostrega vida in finega razdeljevanja nijans, ako naj se to izrazi v sliki. Te posebnosti bojnega polja takorekoč uklepajo umetnika, ne more se prosto udejstvovati in se mora vdati diktatu tega, kar je videl. Pravih bojevnih faz sem mogel torej le malo prinesiti s seboj. Pri drugem obisku upam, da bom videl in doživel še marsikaj novega. Moje skice in fotografije obsegajo največ življenje v taboriščih kakor tudi razne dogodke za bojno črto. Posebno so me vezali evakuacijski transporti, pri katerih so se razširjale pisane, živahne slike, časih živahne kakor na sejmici. Življenje naših vojakov v strelnih jarkih, vesele slike iz taborišč in mnogo trenutnih posnetkov iz etapnega obseja sem porabil v mnogih skicah. Dramatično pretresljivega učinka zame je bila vrnitev nekega oddelka 53. polka z juriša na neko italijansko pozicijo, kjer je bilo prišlo do bližinskega boja. Naši Hrvati s svojo premočjo so razbili v kosce svoje puške na nasakujočih sovražnikih. Z zlomljenimi kosi so se vračali mnogi brez pušk, ker so jih popolnoma razkosali . . .

Nekoč se mi je posrečilo, opazovati neki nočni boj ob veliki nevihti. Fantastična slika brez primere. Videlo se je ognjene izmetje iz žrel naših topov na planoti, kako so se posvetili strelji na italijanski strani pri Tržiču, svet žarometov na obeh straneh in bliski, ki so tekmovali v razsvetljevanju s topovi. Nato so se prikazale v črnovišnji daljavi konture beneških gora in črno mrtvo morje je oživilo za trenutek in kazalo bleščeče srebrne valove. Umetniška impresija, ki sem jo tu doživel, je učinkovala najmočneje. Že sem se lotil slike in jo izvršujem z največjim veseljem.

Imel sem priliko, v glavnem stanu napraviti tudi nekaj portretov. Predvsem portret armadnega poveljnika, infanterijskega generala Svetozara pl. Borojevića de Bojna, ki mi je bil posebno naklonjen in sem zbog njegove naklonjenosti povsodi in vse mogel videti. S ponosom je poudaril general, da je hrvaškega pokoljenja, in posebno veselje sem užival, ker se mi je portret našega junaškega generala tako življenjsko sveže posrečil. General se je pod portret lastnorčno podpisal. Naslikal sem tudi več drugih članov armadnega višjega poveljstva.

Moja prihodnja pot na fronto bo veljala v glavnem slikam tipov naših hrvatskih polkov in tudi sedanjih njihovih sovražnikov . . . Ako jih hočemo videti, hkrabre naše Leopoldove in Varaždince, naše hrabre domobrance, treba bi bilo iti na najsprednejše bojišče, v nevarnem bližinskem ognju in v borbo z rokami po strelskih jarkih in pred žičnimi ovirami. Tam so naši Hrvati v prvi vrsti in vedno pripravljeni, ali zmagati, ali umreti.

Vesti iz primorskih dežel.

Iz politične službe v Primorju. Okrajni glavar Gvidon Polley je premeščen iz Kopa k namestništvu, v Koper je premeščen iz Gradišča ob Soči namestništveni koncipist grof Attems-Petzenstein. Namestništveni koncipist Fran Svetek, ki je bil premeščen v Koper, ostane na svojem prejšnjem službenem mestu, koncipist dr. Rudolf Müller je poklican v službovanje v Trst.

Za begunce iz primorskih dežel, ki se nahajajo na Štajerskem, se je osnoval v Gradcu odbor s sedežem na graškem magistratu. Begunci naj se obračajo na ta odbor glede informacij in glede podpor.

Za vojaško okrepčevališče v Štanjelu na Krasu je došlo tržaškemu namestništvu darov 8276 kron.

Ulica Morelli v Gorici je stranska ulica in vsakdo je mislil, da ta ulica pač ne bo dosti trpela vsled bombardiranja mesta od italijanske strani. Ali trpela je ravno ta ulica izredno veliko. Granate so letele na njo kot bi deževalo in Češutova hiša je takorekoč posuta, druge močno poškodovane. Paralelno z njo teče Vrtna ulica, tam je posut kinematograf »Edison«.

Za begunce z Goriškega se je nabralo doselej pri tržaškem namestništvu darov 75.522 kron in 96 vin. Izkaz pravi, do so to darovi za begunce iz Gorice in Soške doline.

Goriški tramvaj. Radi izrednih razmer se ne more vršiti občni zbor akcionarjev tramvajske družbe, na katerem bi se sklepalo o zaključku računov za leto 1914. Družba naznaja akcije, ki so izžrebane po pravilih.

O grofici Latour iz Rušiča v Furlaniji se je poročalo, da je bila odvedena kot talca v Italijo. Ali kakor poročila njena svakinja baronica Marija Ritter v Gradcu, je morala grofica Latour zapustiti svoje posestvo, ker se nahaja v bojni črti. Ona stanuje pri Bracanu za Krminom s 14 služabniki in služabnicami mirno in nemoteno. Dva njena nečaka sta internirana, eden v Cremoni, drugi v Florenci, ali baje radi tega, ker nista dosegla še 50. leta in sta torej še v letih vojaške dolžnosti.

Kako rastejo cene živil v Trstu. V LAVORATORE pripoveduje Dominik Vettach, da je njegova žena kupila v trgovini jestvin v ulici Parini sir parmezan po 7 K kilogram, popoldan je stal ta sir po 8 K kilogram, zvečer pa že po 10 kron!

Furlanski begunce v Trstu je okoli 7500, to je 2000 družin, izmed katerih jih živi na svoje stroške samo 300, to je tisoč oseb. Drugi, 6500 po številu, živijo od podpore. Vsak begunec, nad 14 let star, dobi na dan eno krono, pod 14 letom 60 vinarjev in 3 vinarje kot podporo za prenočišče.

Trst v vojni. Že več mesecev so pri namestništvu v Trstu vsak teden posredovanja o aktualnih lokalnih vprašanjih. Aproximacija mesta se je zboljšala in je zlasti dosti zalag koruznih izdelkov. Vzlic transportnim težavam se bo preskrbelo za dovoz novih živil z letošnje žetve. Zdravstvene razmere so vobče zadovoljive. Če bo potreba, se vpleje celjenje civilnega prebivalstva proti koleri.

Občinski zastop v Baski v Istri je razpuščen in za gerenta imenovan šolski nadzornik Nikolaj Žić.

Vojna slika iz Dalmacije. V Splitu na molu Sv. Duje je zrastle gosta trava.

Dalmacija. V spomin profesorja Dančevića, ki je padel na italijanskem bojišču, je poslal pamestnik Attems pismo na ravnatelja gimnazije v Splitu, v katerem se v toplih besedah spominja pokojnega in izraža profesorškemu kolegiju svojo sožalje. — Kanonik don Joso Črnica v Dubrovniku je dobil od nekega poveljnika z italijanskega bojišča pismo, v katerem piše med drugim: »Moji izborni Dalmatinci so pokazali Italijanom, kako znajo meriti in zadeti, kako oster je njihov bajonet, pa kako ostri so tudi njihovi zobje.«

Fata morgana.

V zadnjem času so pisali po domačih pa tudi po tujih časopisih o pojavih v ozračju. Ljudje so opazovali na domačih planjavah ob horizontu čudovite panorame: morje se proži pred očmi začudenega opazovalca, po njem se gibljejo barke in mogočne ladje; bojno polje se prikaže sredi najmirnejše kmetijske idile, jezdec begajo po obzorju, rojne črte se vijó proti sovražniku, topovi grme. Popolnoma naravno je, da je razgreta ljudska domišljija spojila te nenavadne prirodne pojave baš z dogodki na bojnem polju in marsikak neuk opazovalec je morda s strahom gledal v njih tajinstvena nadnaravna znamenja.

Toda one omenjene prikazni so popolnoma enostavni, zakoniti prirodni pojavi, dasi se v naših krajih le redko kedaj prikažejo. V gotovih krajih pa so ti pojavi — imenujemo jih »fata morgana« — tako vsakdanji, da se sploh nikdo ne zmeni zanje.

Ob mesinskem zalivu ležita mestl Messina in Reggio ločeni po široki morski strugi, iz Messine ni možno videti Reggio, ker leži slednje za ukrivljeno morskovo površino. Toda neštokrat se pripeti, da zagledajo Messinci mahoma bele vile in gradiče Reggio, kot da bi jih bila nevidna roka dvignila nad obzorje — in glej, že je zopet lepo mestce poniknilo pod morskó gladino.

Kje leži vzrok tej čudežni prikazni? Iz vsakega svetlega telesa izhajajo prirodni žarki v premih črtah, zato vidimo svetlo telo le tedaj, ako se med njim in našim očesom ne nahaja nikak neprozoren predmet. Svetloba pa še širi premo črto samo pod gotovimi

pogoji, namreč samo tedaj, dokler je zrak, ki se skozenj širi svetlobni žarek, vsepovsodi enako gost. Vsakomur je znano ono čudno migljanje zraka nad vročim plamenom, zdi se nam, kot da bi se predmeti v ozadju prelivali in trgli. Svetlobni žarki so prišli nad plamenom v bolj ali manj segret zrak, eni se odklonijo sem, drugi tja, predmet za plamenom se nam vidi popačen, in kakor se giblje zrak in menja svojo toplino, tako se gibljejo in lomijo nanj prodirajoči žarki, tako se giblje, preliva in trepeče za plamenom stoječi predmet.

Kar je pojav migljanja predmetov za nepravilno segretim zrakom, isto je fata morgana, kedar se toplina in gostota zračnih plasti stopnjuje pravilno odzgor proti tlom ali od tal navzgor. V prvem slučaju se zračni žarek, ki bi iz Reggio premočrno hitel poševno proti nebu navzgor, narahlo toda dosledno ukrivlja in se v lahko zavitem loku liki izstreljena krogla vzpne preko morskoga hrba in pade v oči strmečega Messina, v drugem slučaju se po posebnih zakonih optike svetlobni žarek na vodoravnih zračnih plasteh odbije kakor na gladko izbrušenem zrcalu. V tem zračnem zrcalu vidi opazovalec seveda vse predmete zvrnjene, in zato se mu doždeva, da leži pred njim gladko morská gladina v kateri se zrcalijo mesta in ljudje; »zračno zrcaljenje« imenuje znanost to optično prikazen.

Casih seveda se tudi združita prvi in drugi optični pojav, ali pa postane še bolj zamotano s tem, da so zračne plasti tudi na desno in levo različno goste in da se tudi od tam pojavi stranska fata morgana ali zrcaljenje.

Dnevne vesti.

— Prestolonaslednik v Budimpešti. Prestolonaslednik nadvojvoda Karel Franc Jožef d' Este in njegova soproga nadvojvodinja Zita prideta dne 7. avgusta v Budimpešto, kjer ostaneta do 14. avgusta.

— Skupni ministrski svet se je vršil v ponedeljek popoldne pod predsedstvom zunanjega ministra barona Buriana. Grof Tisza je nato odpovalj zopet v Budimpešto.

— Častike nadvojvode Fridrika naši vojni mornarici. Vrhovni poveljnik feldmaršal nadvojvoda Friderik je poslal povodom cesarjevega armadnega in brodnega povelja admirala Hausu iskreno brzojavno častitko, v kateri slavi občudovanja vredne čine naše pogumne vojne mornarice ter izjavlja, da se za trdno nada, da bo »ponosna rdeče-belo-rdeča zastava ostala vladarica naših domačih morskikh vod.« Admiral Haus se je iskreno zahvalil poudarjajoč, da bo naše brodoge se vedno ponosno in častno postavilo v bran za domače vodovje in čast domovine.

— Ljubljanski občinski svet bo imel redno javno sejo v četrtek, dne 5. avgusta ob šestih popoldne v mestni dvorani. Ker je za nekatere točke potrebna navzočnost dveh tretjin, vabijo se vsi p. n. gg. občinski svetovalci, da se te seje zanesljivo udeležijo. Na dnevnem redu javne seje so: Naznanila predsedstva in poročila o dopisu deželnega odbora glede priklopite nekaterih parcel Moste mestni občini ljubljanski; o prošnji Franca Krapeša za doplačilo na dogovorjeno odškodnino za izpraznjevanje greznice v mestni topničarski vojašnici; o prošnji ravnatelja vnanje dekliske ljudske in meščanske šole pri uršulinkah Za dovolitev podpore; o proračunu mestnega zakada za proračunsko dobo od 1. julija 1915 do 30. junija 1916; o razpisu c. kr. deželne vlade glede prošnje deželnega odbora za podaljšanje uporabnega dovoljenja za barako za gledališke dekoracije ob Laternanovem drevedu; o računskem sklepu in bilanci mestne zastavljalnice za leto 1914 in za čas od 1. januarja 1915 do 30. junija 1915 ter o proračunu mestne zastavljalnice za čas od 1. julija 1915 do 30. junija 1916. — Na dnevnem redu tajne seje so: Naznanila predsedstva in poročila: o neki prošnji za zagotovitev sprejema v občinsko zvezo; o prošnjah nekega magistratnega uradnika in nekega magistratnega uslužbenca za stalno namestitev.

— O jezikovni naredbi železniškega ministrstva piše dunajska »Arbeiter Zeitung«: Opozoriti je treba predvsem, da se sklicuje na »soglasje z vojnimi ministrstvom«. Ker so se iste jezikovne težkoče, s katerimi utemeljuje ministrstvo svojo naredbo, brezdomno pokazale tudi na ogrskih železnica, je treba počakati, ali bo vojno ministrstvo izposlovalo tudi tam enake predpise o notranjem službenem jeziku.

— Iz vojnega vjetništva. Gašper Šorn se je zgledil svoji ženi Antoniji, ki biva v Brezju pri Dobu. Piše, da se nahaja v Skobelevu v ruski Aziji v vojnem vjetništvu. Žena Antonija se

je mozevega glasu silno razveselila, zakaj bila je več ko devet mesecev v velikih skrbih in dvomih, ali je Gašper v Galiciji še živ, ali je našel v njej prežgodnji grob. Pa Gašperju je prizanesla granata in meč, ali prišel je v vojno vjetništvo v daljni Aziji. Sicer je Gašper že 10. prosinca pisal, da še gleda zlato solnce, ali žalostna žena ni nič vedela za to, zakaj dotično dopisnico, spisano v Skobelevu dne 10. prosinca, je prejela šele — 27. julija. Res, da bi bilo možovo sporočilo lahko pet mesecev prej prišlo, ali zdaj je žena vendar vso žalost in skrb pozbila in je vsa srečna in vesela, da bo še videla svojega moža med svojimi otroki. — France Valentinčič, je sporočil svojemu prijatelju v Kanalu na Goriškem, da je vojni vjetnik v ruski Aziji v Turkestanu, od koder mu pošilja prijateljske pozdrave. Njegovi ljudje; (žena Katarina, oče, mati in otroci) so brzkone pobegnili pred bojno nevihto v varno zavetje in morda še nič ne vedo za preveselo možovo poročilo. — Ivan Cujec se je oglašil tudi iz vojnega vjetništva v Rusiji. Njegovi ljudje, ki bivajo v Podmelcu pri Tolminu, so čakali mesece in mesece na Ivanovo pisanje, ali vse čakanje je bilo zastoj. Bili so že v silnih skrbih zanj in vsi žalostni. Ali nekada dne je prišlo preveselo pisanje v Cuijevo hišo, da je Ivan še med živimi, in da se bodo še videli, ko bo enkrat ljubi mir. — Primorski Slovenec France Rutar se je zgledil iz samarskega gubernije, kjer se nahaja kakor vojni vjetnik. Njegova žena Marija biva v Doblarju pri Ročinju, če ni zadnji čas pobegnila z drugimi goriškimi Slovenci vred v mirnejše kraje.

— Zadnje dni se je oglašil iz ruskega vojnega vjetništva tudi primorski Slovenec Anton Simčič in sicer in mesta Čikišljara, ki leži na vzhodni obali Kaspiškega morja blizu rusko-perzijske meje, kjer sedaj solnce silno pripeka in žge. Njegovi ljudje bivajo v manjši vasi blizu Kojškega. — Jožef Možina, doma v Grobišču pri Prestranku, piše svoji ženi Marjeti, da je še med živimi, in sicer v mestu Taškentu, kjer je več Slovencev v vojnem vjetništvu. — Ivan Šlibar se je zgledil svoji materi Mariji, ki biva v Radovljici. Piše: Zdrav in vjet na Ruskem, od koder vam pošiljam prirčne pozdrave. — Jožef Praznik je prišel ranjen Rusom v roke. Sedaj se nahaja v ruski vojaški bolnici, kakor poroča svojim staršem, ki bivajo v Grmulji, pošta Škocjan na Dolenjskem. — Nikolaj Cubrilo se je oglašil iz Taškenta ter Ed. Kraljič iz Vladimira. Piše, bratu Ivanu v Boljancu pri Trstu, da so ga Rusi 21. sušca vjeli.

— Zabava v strelskih jarkih. Tam ob Dnjestru leži v dobro zavarovanih strelskih jarkih oddelki brambovskega polka. Poveljuje mu naš rojak nadporočnik France Zupančič, ki v odmorih preskrbi, da se moštvo tudi malo pozabava in poraduje. Od časa do časa priredi svojim junakom kar malo narodno veselico. Oni mesec so pri taki veselici pekli koštruna, peli in seveda — tudi pili. Pečenka se mora seveda zaliti, čeprav ne tako izdatno, kakor ob enakih prilikah doma. Ta mesec pa so v istem jarku slovesno instalirali »kompanijske orgelce«. Poveljnik je namreč vsaki kompaniji kupil blagodneče orgelce. Kdo bi ne privoščil našim junaškim vojakom tudi malo zabave med napori in težavami vojaškega stanu.

— Pogrešata se vojaka: Vinko Krže, infanterist pešpolka št. 17; zadnjikrat je pisal 4. junija; Edvard Krže, poddesetnik, lovski pešpolk št. 7, zadnji dopis od 23. junija. Vojake-ranjenice se prosi, ako kdo kaj o njih ve, za prijazno sporočilo na naslov: Lovro Krže, Ljubljana, Trnovski pristan št. 12.

— Preskrba Ljubljane z jajci. V svrhu preskrbe mestne občine ljubljanske z jajci je deželna vlada vsled zaprosila mestne občine ljubljanske sporazumno s c. in kr. 5. armadnim etapnim poveljstvom na podlagi § 4. ces. naredbe z dne 1. avgusta 1914, drž. zak. št. 194, odredila, da morajo lastniki jajec v sodnih okrajih Mokronog, Litija, Višnja gora, Trebnje in Zuzemberk svoje razpoložljive zaloge jajec prodajati izključno samo mestni občini ljubljanski. Izvzeta so samo ona jajca, ki se potrebujejo za domačo porabo in za domače, v ondotnih krajih naseljeno ljudstvo. Za slučaj, da bi se posestniki branili prodajati svoje razpoložljive zaloge jajec mestni občini ljubljanski, je c. kr. okrajno glavarstvo pooblaščen, jih na račun in stroške lastnika prodati mestni občini ljubljanski. Ceno določijo izvedenci v smislu § 4. odst. 4. prej navedene cesarske naredbe v navzočnosti dotičnih posestnikov in zastopnikov mestne občine ljubljanske. Ravno tako se bo postopalo v slučaju, da se lastniki jajec ne bi mogli zediniti z mestno občino ljubljansko glede cen. Da se predmetna akcija izvede, napravi

mestna občina ljubljanska v vsakem izmed navednih sodnih okrajev svojo posebno nabiralnico jajec. Če bo treba, bo tudi najela posebne zaupnike za pobiranje jajec od vasi do vasi, od hiše do hiše. Ti zaupniki bodo imeli od mestne občine ljubljanske izgotovljene in od okrajnega glavarstva vidrane izkaznice, katere bodo morali pri izvrševanju svojega posla imeti pri sebi ter jih na zahtevo tudi pokazati. Iz navedenih sodnih okrajev se smejo torej jajca dobavljati izključno samo mestni občini ljubljanski. Zeleniške postaje, ki pridejo pri tem v poštev, so dobile od svojih višjih oblastev nalog, sprejemati iz navedenih okrajev pošiljate jajec samo tedaj, če je pošiljatev namenjena mestni občini ljubljanski, kar mora biti razvidno z voznega lista. Da pa se ne bi jajca drugam izvažala po ovinkih, ima orožništvo strogo naročilo, obračati prometu z jajci svojo posebno pozornost in nastopati z vso ostrožnostjo proti vsem, ki bi hoteli na kakršenkoli način kršiti to odredbo.

meso v Ljubljani.

Mestna aprovizacija je dobila z

brez kosti se bo prodajalo po 4 kro- ne za kilogram, druge vrste pa po 3 kro- ne 60 vinarjev. Meso je treba vsaj 12 ur pred uporabo v vodi namakati. Dobro je, vodo dva ali tri- krat premenjati. Tudi pri kuhanju je prvo vodo čez dobre četrt ure odli- ti in jo nadomestiti z drugo gorko.

Oddaja moka za oficirske menaže.

Notranjemu ministrstvu so do- šle pritožbe, da se oddaja moka oficirskim menažam brez predpi- sanih krušnic. Vsled razpisa c. in kr. vojnega ministrstva se smatrajo častniki, vojaški uradniki, aspiranti in enoletni prostovoljci na lastne stroške, četudi prebivajo v vojašni- cah, kakor tudi svoji oženjeni, v vojašnicah stanujoči vojaški ga- žistov in podčastnikov v tem pogle- du za civilne osebe, imeti morajo to- rej krušnice. Ker se v oficirskih me- nažah izključno samo take osebe prehranjujejo, ki dobivajo krušnice, je dobava moka za oficirske menaže brez krušnic nedopustna. Prodajalci moka se torej opozarjajo, da smejo v bodoče moka za oficirske menaže oddajati samo proti izročitvi na to pripadajočega števila odrezkov krušnic.

Značilno! Od ponedeljka sem, odkar so nastavljene na trgu maks- imalne cene, ni dobiti deloma ne krompirja, ne čebule in ne česna. Po- sebno trda je za čebulo. Čebule je že precej spravljene po nekaterih skladiš- čih prepuščen, no krompir in če- sen pa tudi nista kar nenadoma izhla- pela. Za producente in prekupce je to značilno. Kaj bo potreba že res pri vsakem živilu začeti z zasego in revizicijo?

Ne pehajte se za čebulo! Mest- ni aprovizacijski odsek je sklenil naro- čiti večjo pošiljatev čebule, ki se bo oddajala po veliko nižjih cenah ka- kor so danes običajne. Tudi bo mest- na aprovizacija gledala, da bo čebu- le dovolj za tukajšnjo potrebo. Treba je le malo potrpljenja. S pehanjem za blagom se mu cene po nepotrebnem neznanjsko zvišujejo.

Štajerska namestnija je prepo- vedala izdelovanje, uporabo in pro- dajo spenjene smetane ter uporabo mleka in jajc pri izdelovanju sla- doleda.

Za varstvo otrok v vojni pad- lih junakov. Da se pospeši duševno in telesno skrbstvo otrok v vojni padlih junakov, so se pozvali vsi merodajni činitelji v svrhu sodelovanja in naj- čim preje odgovore (za okrožje ljub- ljanskega okrajnega sodišča, oddelek IX.) na sledeča vprašanja: 1. Kateri očetje (zakonski ali nezakonski) on- dotne župnije — izvoli se naj navesti ime, priimek, stan in zadnje bivališče — so: a) umrli junške smrti na boji- šču, b) umrli vsled pridobljenih ran ali druge bolezni, c) postali onemo- gli (invalidi), d) pogrešani in e) v vjet- ništvu. 2. Ako so zapustili ženo (ne- zakonsko mater) ali ne in kje ista bi- va — izvoli se naj navesti ime in pri- imek. 3. Koliko nedoletnih otrok so ostavili: a) ime istih, b) dan rojstva, c) bivališče istih, d) ime, priimek in stan sovaruha. 4. Kakšne so gnotne razmere (premoženjske, odnosno pridobitvene razmere? 5. Ali je treba od pomoči glede vsakdanje preskrbe. 6. Dobiva li vdova (žena, nezakonska mati) z otroci državni prispevek za preživljanje? 7. Ali je treba glede du- ševne in telesne vzgoje ostalih otrok kaj ukreniti? 8. Kaj se sploh za bla- gor ostalih nedoletnih otrok nasve- tuje? In 9. Ali je takšna od pomoči tu- di potrebna pri nedoletnih očetov, ki so na bojnem polju ali pa drugod v vojaškem službovanju? **Prizadete**

stranke naj se zglede glede tega vsaka pri svojem župnem uradu, če pa želi še kaj drugega, pa pri c. kr. okr. sodišču, oddelek IX.

Ljubite snago in red! Nekateri ljudje mislijo, da smejo v sedanjem času vse početi, kar jim je bolj ko- modno. Tako se dogaja, da ponekod mečejo skozi okno kar na ulico razne odpadke, jajčje lupine i. dr. Kje je to v navadi, ne bomo preiskovali, opozarjamo le, da v Ljubljani se to ne sme goditi, pa če tudi je vojni čas in čeprav so se prizadeti le začasno sem priselili. Na snago se mora v se- danjem času bolje gledati, kakor le kdaj poprej.

Potovanje po Štajerskem, ter iz Štajerske na Kranjsko in Hrva- sko. Štajerska namestnija je z dne 24. julija izdala naredbo o potovanju po vojvodini Štajerski in v vojvodini Kranjsko ter v kraljestvo Hrva- sko. Ta naredba se glasi: § 1. Po vojvodini Štajerski se more potovati brez posebnega poverila (legitimaci- je). A vendar pa je potujočemu ob- činstvu v korist, vsikdar preskrbeti si v sledečem § 2, točka 1, nadrobne- je označeni potni list. § 2. Civilne osebe ne smejo deželne meje niti na Kranjsko in Hrvaško, niti s Kranj- skega in Hrvaškega prestopiti brez posebnega izkazila. Pri tem je vse- eno, se li uporabljajo vozila, ali ne. Izkazati se mora: 1. S potnim listom, opremljenim s fotografijo, kateremu je od pristojne politične oblasti ali cesarske policijske oblasti pridejan dostavek: »Veljaven tudi za po- tovanja v ozemlje južno - zahodnega armadnega obseja.« 2. S poverilni- co za državne ali dvorne uslužben- ce, za državnoželezniške ali zasebno- železniške uslužben- ce in njih svoje, opremljeno s fotografijo. 3. Z od oblasti izdano poverilnico (legitima- cijo) v svrhu uporabe, kakega pošt- nega vlaka vojnovojnega reda. V točki 1 in 3 navedene izkazne listi- ne izdaja v Gradcu c. kr. policijsko ravnateljstvo in v vseh drugih kra- jih dežele pristojna politična oblast prebivališča (c. kr. okrajna glavar- stva, c. kr. politične ekspoziture, mestni svet v Mariboru, mestna ura- da v Celju in Ptuj). **Za prestop s Kranjskega na Štajersko je razven pod točko 1 označenega potnega lista še potreben prehodni list (Passierschein),** katerega je pred prestopom deželne meje, od v to pristojne vojaške oblasti na Jesenicah (Go- renjsko), v Ljubljani, v Rudolfnem, ali v Št. Petru (na Krasu) dobiti. § 3. Za navadni vsakdanji lokalni ob- mejni promet med neposredno ob obeh straneh deželne meje Štajer- sko - Kranjsko in Štajersko - Hrva- sko ležečimi okraji zadostuje od c. kr. orožništva poverjeno spriče- valo o identiteti, katero more občinski predstojnik ali njegov namestnik povsem zanesljivo in niemu znanim prebivalcem svoje občine do prekli- ca izdati.

Nakup plemenskih žrebcev. C. kr. poljedelsko ministrstvo name- rava nakupiti nekaj dobrih plemen- skih žrebcev. Žrebci, ki morajo biti okrog 2 in pol leta stari, bi se ku- pili s paše in se oddali zopet na pašo. Prijave na: »K. u. k. Staatshengsten- depot - Kommando« v Gradcu s pri- pombo, na kateri paši da je žrebec in koliko časa se ga namerava ondi pustiti.

Darilo. Gosp. med. nadsvetnik primarij dr. Bock je daroval Rdeče- mu križu nadomestitev za oddano častniško stanovanje v znesku 58 K 50 vinarjev.

Ciril-Metodovi družbi so po- slali vrli vojak 17. pešpolka iz Judo- burga zbirko 25 K 40 v. Namesto venca na grob gospe Roze Brezov- nik v Vojniku je daroval Ciril-Meto- dovi družbi gosp. dr. Karol Vrečer iz Gradca 20 K. — Srčna hvala!

Kdor kaj ve, kje se nahaja družina gosp. Izidorja Osta na iz Bovca, je vljudno naprošen, naj to sporoči gospe Rezihi Pipan, učite- ljici v Gradcu, Kaiserfeldgasse 27.

Kje se nahaja moja družina, vpraša Anton Simčič, ki se nahaja v Ljubljani v rezervni bolnišnici št. 2, objekt I., soba št. 25. Doma je iz Prelesja, občina Anhovo na Kanal- skem, vikarijat Plave. Znanci in pri- jatelji so naprošeni, naj sporoče, ako kaj vedo. Žena se imenuje Antonija.

Solska vodstva na Kranjskem, Primorskem, Štajerskem in Koro- škem naj blagovolijo vposlati pred- sedniku Slovenske Solske Matice, g. ravnatelju H. Schreinerju v Maribo- ru, zaznamek vseh v vojni poklica- nih gg. učiteljev s podatki o njih ra- njenju, vjetništvu, smrti ali odklova- nju, ker namerava Slovenska Solska Matica postaviti vsem vrlim junakom-učiteljem časten spomenik v svojih publikacijah.

Gg. poverjeniki Slovenske Solske Matice naj blagovolijo po- brati in vposlati čimprej članarino za leto 1915. Ako je morebiti g. po- verjenik poklican v vojno, naj blago- volo prevzeti ta trud eden izmed ne-

govih gg. tovarišev, ker mora dru- štveni odbor v kratkem vedeti, kakšno bo njegovo denarno stanje.

«Malo gledališče.» To je na- slov elegantni knjižici, ki obsega po- leg velikega števila raznovrstnih in- seratov tudi nekaj teksta in podobe »Malega gledališča«, nekaterih igral- cev in igraln in dobro ilustracijo enemu prizoru iz Cankarjevega po- luišanja v dolini šentflorjanski. Dva sestavka sta posvečena spominu An- tona Verovška, večji del spisa pa po- roča o težavah, ki jih je imelo sloven- sko gledališče sploh, o namenu in podpornikih »Malega gledališča« v prvi sezoni tega gledališča in o nje- govem materialnem »uspehu«, nam- reč deficitu. Namen sedaj izdane knji- žice je, poravnati nastali deficit in omogočiti, da se bo z velikimi teža- vami ustanovljeno delo v prihodnji sezoni moglo nadaljevati. Nova sezo- na ni več posebno daleč in žeteti je, da bi imeli vsaj to zimo v Ljubljani redne predstave. Dohodek te knjižice, v znesku 75 kron, se je porabil za odplačilo zastalih računov. Raz- prodajo brošure je iz prijaznosti pre- vzela g. L. Schwentner in »Narod- na knjigarna«.

IV. c. kr. razredna loterija. Zrebanje 3. razreda se vrši že dne 10. in 12. avgusta 1915. Srečke za ta razred so na prodaj pri »Ljubljanski kreditni banki« v Ljubljani, kot po- slovnici c. kr. razredne loterije in njenih podružnicah v Celju, Celovcu in Splitu. — P. n. reflektante opo- zarjamo na tozadevni današnji in- serat.

Koncerti v Zvezdi. Kadar bo ugodno vreme bo godba vsak dan ob 6. uri zvečer koncentrirala v Zvezdi.

Zgubil je Josip Zupančič, Kolizej, vrata št. 58, 2. avgusta, 12. kron na poti od Medenove ulice do Bonačeve trgovine v Selenburgovi ulici. Po- šteni najditelj naj denar odda na zg- rajšnji naslov.

Razne stvari.

Ogromen španski zrakoplov. Lyonski »Republicain« poroča iz Madrida, da se bo inženir Sallas 4. t. m. dvignil v zrak s krmilnim veli- kanskim zrakoplovom, v katerem bo 50 pasажirjev, ter poletel iz Barcelo- ne v Madrid. Pozneje namerava po- leteti iz Španije v Ameriko.

Pogrešani poslanec. Češki listi javljajo, da se več mesecev pogreša češko-agrarni poslanec Diirich. Ne- kaj tednov pred izbruhom vojne se je odpeljal čez Italijo v Španijo, kjer ste se nahajali njegovi dve hčerki, ki ste bili zbežali iz Francije. Hotel je svoji hčerki pripeljati nazaj na Češko — sedaj pa je sam izginil.

Tudi »San Marino« pomaga Italiji. Velika država »San Marino«, katere armada šteje 950 mož, je pri- hitela Italiji na pomoč. »Corriere della sera« z veseljem poroča, da je armada San Marina se pridružila vr- stam italijanske armade, Cadorna je navdušeno pozdravil pomoč dragih bratov in del jim je pet italijanskih častnikov. Za notranjo obrambo dr- žave San Marino je ostalo doma 50 mož in 2 častnika.

Šola za fronto. Kakor posna- memo iz »Korr. des deutschen Leh- rervereines«, so ustanovili za črno- vojne v Belgiji posebne podučne te- čaje. Vsaka kompanija ima svoj šolski odbor in ta določa, kaj se ima podučevati. V nekem bataljonu, kjer so skoro sami kmetje, se podučuje: knjigovodstvo, domačo zgodovino in vojno geografijo, politično in nacio- nalno ekonomijo. Podučujejo 3 učitelji in en pravnik.

«Boche». Tekom vojne smo iz- vedeli, da so začeli Francozi imeno- vati Nemca »Boche«. Ničče ni razu- mel kaj naj izraz »boche« pomeni. Zdal se je v »Berliner Tagblattu« oglasil monakovski docent dr. Lerch in je to imenovanje razložil. — Po njegovi sodbi je izraz »boche« skraj- šanje besede »Caboche«, ki je pred stoletji pomenila lobanjo. Skrajšanje besed je v francoskem jeziku na- vadno. Namesto »capitaine« (kape- tan) pravijo »pitain«, namesto »mu- nicipal« (obč. redar) pravijo »cipal«. Tudi italijanski jezik pozna enako besedo. »Capochia« pomeni glavo žeblija ali okrogli vrh palice. Dolga stoletja so Francozi rabili besedo »caboche« za označenje trdoglavcev sploh, ne da bi mislili pri tem na pri- padnike kakega posebnega naroda. Šele od l. 1866. se rabi izraz »boche« ne več le splošno, ampak tudi za Nemce. Ker so na Francoskem žive- či inozemci večinoma Nemci, se jih je to imenovanje lahko prijelo. Na- ravno je, da se kakor vsak tujec ta- ko tudi Nemec šele po dolgem pre- bivanju na Francoskem res nauči jezika; dotlej ima težave, razume težko, če se mu kaj pove in zato so mu Francozi začeli očitati, da je trde glave. Tudi so na Francoskem žive- či Nemci večinoma delavci, niso tako gibčni in živi kakor Francozi, am-

pak bolj okorni in to je bil drugi vzrok, da so jim obesili to imenova- nje. No, vsaj v vojni je trda butica veliko vredna.

Brzovaj in vojna. Skoro vse kable imajo Angleži v rokah in v se- danji vojni, ko stoji na strani Angle- žev tudi Rusi, Francozi in Italijani, vladajo nasprotniki Avstrije in Nem- čije pravzaprav nad vsemi brzovaj- nimi zvezami po svetu. Brzovaj v vojni je velikanskega pomena. To se je pokazalo že dostikrat. Ko so Fran- cozi zavojevali Tonkin, niso Angleži pustili francoskih telegramov toliko časa naprej, dokler niso ukrenili kar jim je kazalo storiti proti Franco- zom. Leta 1884. so Francozi dobili vladi poslano brzovajko o smrti ma- roškega sultana šele 24 ur pozneje, kakor bi bila lahko dospela, ker je ta- ko angleška vlada dobila čas, storiti njej koristne korake. Telegram, ki ga je poslal nemški cesar ob času bur- ske vojne prezidentu Krügerju, so londonski časopisi prej izvedeli nego- ga je dobil Krüger. Ko je bila vojna med Združenimi državami in med Španko, so Angleži zadrževali tele- grame španskega admirala Carvare in posledica tega je bilo, uničenje španskega brodovja pri Kubi. Lahko so torej Angleži že v burški vojni re- kli: Brzovajne zmage so važnejše, kakor resnične zmage. Od l. 1899. je sicer tudi Nemčija položila nekaj kablov, toda Angleži so začetkom vojne vse te zveze z Azijo, Afriko in Ameriko pretrgali. Nemčija pa ima zopet zvezo z Ameriko in ji ta dobro služi. V prihodnosti se bodo pa mo- rali kabli vsekakor umakniti brezčim- nemu brzovaju in tedaj bo konec vsem monopolom na tem polju.

Uspehi avstrijskih in nemških armad v prvem letu svetovne vojne.

I. Zasedena sovražna o z e m l j a: Zvezni centralni državi sta imeli koncem prvega leta vojne zasedenega ozemlja: v Belgiji 29 ti- soč km², v Franciji 21.000 km², v Rusiji 130.000 km², skupaj 180.000 km². Naši sovražniki so imeli zase- denega nemškega in avstrijskega ozemlja v Galiciji 10.000 km², v Al- zaciji 1050 km², skupaj 11.050 km². — II. Vojni vjetniki: Število koncem julija na Nemškem se na- hajajočih voj. vjetnikov znaša: v vjet- niških taboriščih in lazareti 898.869, zaposlenih pri delu 40.000, na trans- portu 120.000, skupaj 1.058.869. — V Avstro - Ogrski je 636.000 vjetnikov. Vseh vjetnikov imata torej central- ni državi okroglo 1.700.000. — Šte- vilo v Nemčiji se nahajajočih vjetih častnikov znaša 5600, onih v Avstro- Ogrski pa 3190. — III. Vojni plen: V Nemčiji so konca julija vplenili ter privedli v vojno zbirali- šče 5834 topov in 1536 strojnih pušk. Ker pa so velik del topov in strojnih pušk pustili pri četah, kjer jih upo- rabljajo, se lahko računa vojni plen na 7000 do 8000 topov in 2000 do 3000 strojnih pušk. — Vojni plen od 1. maja: Kakor je razvidno iz predvčerašnjega poročila nemške- ga generalnega štaba, je bilo meseca julija med Vzhodnim morjem in Pi- lico vjetih 95.023 Rusov, vplenjenih 41 topov in 230 strojnih pušk. Pred- včerašnje avstro - ogrsko poročilo generalnega štaba pravi, da so av- stro - ogrske čete meseca julija vje- le 126.838 nasprotnikov, vplenile pa 16 topov in 202 strojni puški. Julija meseca so torej zavezniki na vzhodu vjeli 221.861 nasprotnikov, vplenili pa 57 topov in 432 strojnih pušk. — Od pričetka velike ofenzive, od dne 1. maja, torej v treh mesecih, so za- vezniki vjeli na vzhodnem bojišču 743.000 mož.

Moda in politika. Nemci se zdaj mnogo trudijo, da bi ustvarili svojo narodno modo in izpodrinili francosko modo. Zdaj so prišli na to, da za to prizadevanje ne govore sa- mo gospodarski in narodni ampak tudi politični nagibi. Francozi so si s svojo modo pridobili ne samo nešte- to milijonov denarja, ampak tudi simpatije in vpliv kar jim je politično neizmerno koristilo. Ko je bil leta 1677. na kongresu v Nymwegenu priznan francoski jezik za diploma- tični jezik vseh držav, je tudi franco- ska moda zadobila splošno veljavo. Colbert, ženjalni finančni minister kralja Ludovika XIV. je prav proro- koval, rekoč: »S svojim okusom bo- mo vse premagali in s svojo modo pridobili ves svet.« Čim je bila Fran- cija priznana kot vladarica na polju mode, je modo vedno izkoriščala za politične namene. Če je kak državo hotela pridobiti zase, se ji je laskala tudi s tem, da je svojo modo primer- no prikrojila. Ko je bila rusko - ja- ponsko vojna, tedaj je imela Fran- cija tako na Ruskem, kakor na Japo- nskem važne interese in je hitro vpe- ljala v modo japonske kimono - krila in ruske bluze. Med turško - bolgar- sko vojno so Francozi simpatizirali z Bolgarijo in hitro je francoska moda ukazala: Ves svet mora nositi bol- garske barve in vezanine po bolgar-

skih vzorcih. Celo turške žene so se uklonile in poslušajoč povelje franco- ske mode, nosile bolgarske barve in bolgarske vezanine. Ko je Francija delala na to, da se sprijazni z Angli- jo, je vpeljala v modo škotske barve in škotski kroj in celo tango, pre- grešni ples tango, je bil samo zato modern, da so mogli Francozi v južni Ameriki laglje izpodrivati nemško konkurenco.

Nemška gledališča v inozem- stvu. Kako je vojna vplivala na nem- ska gledališča v inozemstvu, se bo iz- vedelo šele v mirnem času. Naravno je, da se Nemci za to zanimajo in da o tem razpravljajo v listih. Tako smo izvedeli, da je nemška umetnost iz- gubila v zadnjih desetletjih mnogo tal. Najbolje se še drži v Švici in v Avstriji, a tudi tod ima že težko sta- lišče. V Bernu v Švici je na primer prišlo gledališče leta 1914. v veliko nevarnost. Bogati ljudje tega mesta so namreč ali francoske narodnosti ali francoskega mišljenja, masa pre- bivalstva pa je nemška. Leta 1914. je bil obstanek nemškega gledališča v nevarnosti. Tedaj pa so dekleta hodi- la od hiše do hiše in največ pri malih meščanih in delavcih nabrale toliko denarja, da je bil obstanek gledališča zagotovljen. Na Ruskem je bilo časih mnogo nemških gledališč. V Petro- gradu je bilo nemško dvorno gledali- šče, kjer so predstavljali opere in drame in ki je tekmovalo z največji- mi nemškimi gledališči. Poleg tega sta bili še dve drugi nemški gledali- šči, a vsa so ponehala. V Moskvi, v Kijevu, v Mitavi in v Varšavi so bila lepa nemška gledališča, še v Lodzu, v Libavi, v Revelu, v Dorpatu in v Rigi, a so zdaj seve zaprta. Če bodo oživela, je pač tudi odvisno od vojne. Na Ogrskem so zdaj med vojno izje- moma dopustili nekaj nemških pred- stav v Pešti, sicer pa že dolgo ni bilo nobene. Pred 30 leti pa so bila nem- ska gledališča v Pešti, v Požunu, v Temešvaru, v Velikem Varadinu, v Aradu in še v drugih mestih, a vsa zamrla, največ pač vsled vpliva vla- de. Nemška gledališča so bila svoj čas tudi v Londonu, na Nizozem- skem in v Luksemburgu, a jih ni nikjer več. Najbolj čudno je, da se nemška gledališča še v Ameriki niso mogla vzdržati, dasi je tam kakih 20 milijonov Nemcev. V celi Ameriki je le še eno veliko nemško gledališče, v mestu Milwaukee. Glavni vzrok tega propada nemških gledališč v inozemstvu so po sodbi nemških stro- kovnjakov sledeči: Stroški za dobro gledališče so tako veliki, da jih brez podpor iz javnih sredstev ni zmago- ti, domačini v inozemstvu so si ustvarili gledališča v svojem jeziku in ne ob- skujejo več nemških predstav; nem- ške kolonije v inozemstvu niso dosti velike, da bi same mogle vzdržati gledališče; konkurenca drugojezičnih gledališč je tako velika in izdatna, da še nemški kolonisti raje hodijo v tu- ja gledališča kakor v svoja lastna.

Gospodarstvo.

Mestna hranilnica ljubljanska. Promet meseca julija 1915. — 1129 strank je vložilo 1.217.322 K 70 vin., 1183 strank je dvignilo 1.009.409 K 34 vin., torej več vložilo 207.913 K 36 vin. Stanje vlog 46.872.541 kron 38 vin. Število vložnih knjižic 29.955.

Ljubljanska kreditna banka. V mesecu juliju se je vložilo na knjižice in na tekoči račun 2.438.643 kron 42 vin., dvignilo pa 1.056.236 K 17 vin. Stanje koncem julija 17 mili- jonov 242.416 kron 06 vin.

Češka industrijska banka. Stanje denarnih vlog je znašalo kon- cem meseca julija t. l. 77.014.804 K 02 vin.

Mestna hranilnica v Novem mestu. V mesecu juliju 1915 je 174 strank vložilo 99.399 K 03 vin., 173 strank vdvignilo 79.718 K 04 vin., to- rej več vložilo 19.680 K 99 vin. Eni stranki se je izplačalo hipotečnih po- sojil 1000 K. Stanje vlog 3.702.559 K 33 vin. Denarni promet 500.645 kron 22 vin. Vseh strank je bilo 806.

Darila.

Upravništvu naših listov so po- slali:

Za »Rdeč križ«: Gosp. notar An- ton Carli v Žužemberku, 5 K.

Za »Slovenski zavod slepcev v Ljubljani«: Gosp. artiljerijski poro- čnik C. Hrast, ob obletnici smrti dra- gega brata Lojzeta, daruje 20 K, v počaščenje njegovega spomina.

Za »Ciril - Metodovo družbo«: Gosp. Josip Mulaček v Ljubljani, 3 V najdenine.

Srčna hvala!

Današnji list obsega 6 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar. Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 28. julija: Cecilija Pohleven, žena užitninskega paznika, 28 let.
Dne 1. avgusta: Istvan Lukacs, pešec pešpolka. — Ludovik Kfolek, poddesetnik pešpolka. — Fran Prhal, pešec pešpolka. — Ivan Balaban, pešec pešpolka. — Josip Röck, pešec

— Štetan Koczian, pešec pešpolka. — Lajos Nagy, pešec pešpolka, vseh sedem v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Tomaž Potočnik, poddesetnik črnovojniškega etapnega bataljona. — Gabor Hadnagy, pešec pešpolka, oba v rezervni vojaški bolnici.

Dne 2. avgusta: Ivan Zorzin, kmet-begunec, 86 let, Japljeva ulica št. 2. — Juri Papp, honved pešpolka, v rezervni vojaški bolnici v ljudskem domu. — Josip Molnar, pešec pešpolka, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli. — Josip Živic, pečarski delavec, 65 let, Rožna ulica 9.

V deželni bolnici.
Dne 29. julija: Jernej Marušič, kajzar v Opatjem selu št. 92, 50 let.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 Srednja letna temperatura 736 mm

avgust	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
3.	2. pop.	730,4	16,6	sr. svzh	dež
4.	9. zv.	732,6	13,1	sl. zah.	jasno
5.	7. zj.	733	10,8	brezveter.	megla

Srednja včerajšnja temperatura 15,6°, norm. 19,6°. Padavina v 24 urah mm 22,0.

Zlata svetinja
Berolin, Pariz, Rim itd.

Najboljše kozm. čistilo za zobe

Seydlin

Izdeluje **O. Seydl**
Stritarjeva ulica 7.

Dobro so povrača

Kemik dr. ing. Hirsch, Olomuc. Kemično-tehnična preiskava je izpričala, da je „Seydlin“ prav izvrstno uporabna ustna voda, ker so njeni podatki popolnoma neškodljivi in se z njo lahko razkužuje.

Zahvala.

Za mnoge dokaze presrečnega sočutja ob smrti naše iskreno ljubljene matere, gospe

Ane Candolini

c. kr. okrajnega sodnika vdove

za mnoge krasne poklonjene šopke in vence ter za časte sprejemstvo nepozabne pokojnice na poslednje počivališče izrekata tem potom najiskrenejšo zahvalo

1883

Hinko in Vladimir Candolini.

Zahvala.

Za vse obile dokaze iskrenega sočutja povodom smrti moje iskreno ljubljene, dobre soproge, oziroma sestre, sestrične, svakinje in te, gospe

Marije Oblak roj. Kopač

izrekam tem potom vsem sorodnikom in prijateljem mojo najsrčnejšo zahvalo. Posebna hvala pa bodi prečistim oo. frančiškam na Viču za njihovo ljubeznivost in požrtvovalnost v tem, zame tako težkem trenutku, slavni požarni brambi Vič-Glince, deputacijam različnih društev, gg. ljubljanskim mesarjem, gg. pevcem za ganljive žalostinke ob nje prerani gomili, darovalcem krasnih vencev in šopkov ter sploh vsem, ki so spremenili nepozabno pokojnico na nje zadnji poti.

Bog bodi vsem plačnik!

Viktor Oblak
žalujoči soprog.

1881

Za gospe in gospodične!

Več begunk iz Goriškega

išče dela za življenje raznega perila in vseh vrst vezenja, posebno pa belo vezenje. Št. Vid pri Ljubljani, Cirmanova vila pritičije.

Prodajalka

izvežbana v manufakturni in galanterijski stroki, želi premeniti službo. Nastop tudi lahko takoj.

Ponudbe na upravn. »Slov. Nar.« pod »Dobra moč 1914/1915/1879«.

Suhe gobe, fižol, vinski kamen

sploh vse deželne pridelke kakor tudi prazne dobro ohranjene vreče kupi ANTON KOLENC v Celju, Graška cesta 22. 1686

Sijajna naložitev kapitala.

Hiša v Ljubljani

v zdravi solnčni legi, poleg postaje elektr. cestne železnice, 3 nadstropna, nova, še 13 let davka prosta s kosmatim doneskom 12.000 K, čistim doneskom 10.000 K, se pod ugodnimi pogoji proda. 1886

Glavnica se obrestuje čisto po 5 1/2 %.

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Za novembrov termin se odda elegantno stanovanje

v vili, visoko pritličje s 4 sobami, kopalno sobo in verando, dalje

stanovanje

s 4 sobami na Bleiweisovi cesti 20. v III. nadstropju in 1884

kletno stanovanje

z 1 sobo in kuhinjo. Vse se poizve v pisarni FILIP SUPANČIČA, Bleiweisova cesta št. 18, I. nadstropje.

Lepo stanovanje

obstoječe iz 3 sob, predsobe, kuhinje, sobe za služkinjo, shrambe in z ostalimi pritliklinami, na zdravem značnem prostoru, se odda s 1. novembrom mirni stranki. Poizve se v Tobačni ulici 24., I. nadstr. v Ljubljani.

Trgovski sluga

vešč slovenščine in nemščine

se sprejme pri tvrdki

Back & Fehl, 1880

Stari trg št. 18. v Ljubljani.

Najboljša in najzdravejša

barva za lase in brado

je dr. Drallea „NERIL“, ki daje sivim in pordečelim lasem njih prvotno naravno in zdravo barvo. Dobi se svetla, rjava, temnorjava in črna v steklenicah z navodilom po 2 K, velike po 4 K, pri

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

Lasne kile, podlage in mrežice vseh vrst; gledališčne in toaletne potrebščine itd.

Dunajski umetniki v Ljubljani!

Sijajen uspeh velikega dunajskega kriminalnega romana

Zelena svetilka

v „Kino Central“

v deželnem gledališču.

Sočelnjejo najboljši dunajski umetniki!

Osebe:

Ferry, odpušeni kaznjenc, Baron Freudental:

g. Julij Strobl, član Jarnovega gledališča na Dunaju.

Ede, postopač:

g. Rihard Waldemar, član c. kr. priv. Karlovega gledališča na Dunaju.

Minister:

g. Bolz-Feigl, ravnatelj dunajskega gledališkega društva.

Grofica:

gospa Margot pl. Hardt Berón, članica »Novega gledališča« v Berlinu.

Vlačuga:

gdčna Lilly Karoly, članica Jarnovega gledališča na Dunaju.

Samo še danes v sredo in jutri v četrtak!

Predstave ob 4. uri in 1/2 6. pop., ob 7. in 1/2 9. uri zvečer.

Zanesljiva služkinja

se takoj sprejme na deželo k rodbini s tremi otroci. Ponudbe pod »Stajersko/1856« na upravnistvo »Slovenskega Naroda«. 1856

Stalna stranka išče mirno

stanovanje

z eno sobo kuhinjo in pritliklinami za novembrov termin. Zarnikova ulica 9. II. nad. desno, Ljubljana.

Gospodična

vešča slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, korespondence in strojepisja, želi vstopiti v primerno službo. Ponudbe na upravnistvo »Slovensk. Naroda« pod »Slovenka/1858«.

Učenca

sprejme

Ferdinand Spilar

trgovec z mešanim blagom v St. Petru na Kranjskem.

1831

Proda se

pritlična hiša

z 2 sobama, kuhinjo in shrambo. Pred hišo je lep vrt in vodnjak. Zraven spada tudi lep smrekov gozd. Pripravno bi bilo za roko-delce ali penzioniste. Posestvo je brez vsakega bremena in se lahko takoj proda. Več se poizve na naslov: Andrej BIZJAK, Križ 23, pošta Komenda, Gorenjsko. 1882

ŽELOČNA TINKTURA
lekarnarja PICCOLIJA
v Ljubljani

krapka želočec, pospešuje slast in prebavo ter odprje telesca.

RAZPOŠILJA

PO POVZETJU

1 steklenica 20 vin.

5000 hektolitrov

raznovrstnega starega in novega, belega in rdečega

V I N A

ponuja po zmernih cenah

Središnja zadruga hrvatsk. vinogradara v Zagrebu, Kukovičeva ulica št. 2.

Št. 12.031.

1885

Razglas.

Na ukaz c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 16. julija 1915 št. 18.405 določa mestni magistrat ljubljanski za živila, navedena na posebni tiskovini pod naslovom »Maksimalni tarif št. A in B«, najvišje cene, po katerih se jih sme prodajati ali kupovati. Maksimalni tarif se bo po potrebi od časa do časa izpreminjal, vsaka nova izdaja tarifov pa se opremi s prihodnjo zaporedno številko.

Najvišje cene se bodo objavljale na trgu na posebnih deskah. Maksimalne cene pa ne veljajo za imenovana živila le, če se prodajajo ali kupujejo na trgu, marveč tudi, če se trguje z njimi po mestu, vsled česar morajo vsi obrtniki, ki se pečajo s prodajo takih predmetov, imeti vsakokratni maksimalni tarif na vidnem mestu nabit v svojem obrtovališču.

Prodajalci kakor kupci, ki se pregreše zoper odredbo, se bodo po obstoječih zakonih najstrožje kaznovali.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 29. julija 1915.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Defniška glavnica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fondl okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za III. razred IV. c. kr. avstrijske razredne loterije. Zrebanje 10. in 12. avgusta 1915.

Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:

1/1 srečka K 40.—, 1/2 srečka K 20.—, 1/4 srečka K 10.—, 1/8 srečka K 5.—.

Cene za novo vstopilne igralce:

1/1 srečka K 120.—, 1/2 srečka K 60.—, 1/4 srečka K 30.—, 1/8 srečka K 15.—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižico in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2 % rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

**Priporočamo našim
gospodinjam**

KOLINSKO CIKORIJO

iz **edine** slovenske
tovarne v Ljubljani

Pouk

francoskega, italijanskega in
nemškega jezika.

Med počitnicami znatno znižane cene.
Posebno priporočljivo za učence, radi
ponavljanja in preparacije za višje
razrede. — Naslov: 1875

Solu za jezike, Brež 20. III.

krčmar

za mojo gostilno I. Bacherstrasse,
Dunaj in

sodar

za vinsko trgovino v Kočevju. Ponudbe

A. Kajfež, Kočevje.

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sobj kopalnice, poselske
sobe in z vsemi pritliklinami, z elek-
trično razsvetljavo, na solčni legi
se da takoj ali pozneje v najem.

Naslov pove upr. »Slov. Naroda«.
1801

J. Zamljen

čevljarški mojster

v Ljubljani, Gradišče 4

izvršuje vsa čevljarška dela do
najfinejše izvršitve, kakor tudi
prave gorske in telovatske čevlje.
Za naročila z dežele zadostuje kot mera
pripisan čevlji. 128

Otvoritveno naznanilo.

Vljudno naznanjam cenj. občinstvu v Ljubljani in
na deželi, da sem otvoril

na Starem trgu št. 4

(preje Oblakova trgovina v hiši Petkosig)

: zalogo novega pohištva.

Zahvaljujem se za dosedanje naklonjenost in se priporočam za
nadaljna naročila z odličnim spoštovanjem

Vid Bratovž.

Pozor!

Nova trgovina

koles in motorjev.

Selenburgova ulica 6.

Zaloga svetovno znanih „HUMBER“
koles, „PUCH“ motorjev novega sistema in
posameznih delov po najnižjih cenah.

Priporočam se za cenjena naročila z vsem spoštovanjem

Fran Florjančič.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar

oznava št. p. n. občinstvu, da se nahaja njegov 127

cvetlični salon

samo pod Trančo št. 2.

poleg Čevljarškega mostu.

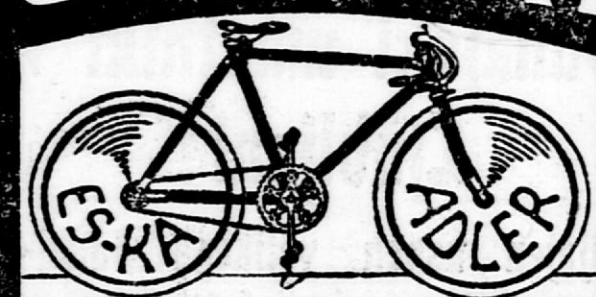
Velika zaloga suhih vencev.

zdelovanje šopkov, vencev, frakov itd

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

GORČEVA

KOLESA PRIZNANO NAJ-
BOLJŠA SEDANJOSTI X

A. GOREC

LJUBLJANA MARIJE TERE-
ZIJE CESTA 57. 14 NOVI SVET
NASPROTI KOLIZEJA ZAH-
TEVAJTE PRVI SLOV. TENIK
BREZPLACNO

Prva osješka tvornica kemičnih proizvodov in barv ponuja

veščilo za čevlje

mažo za usnje

mažo za orožje

karbolno kislino

karbolinej

karbolno apno

in vse druge predmete za mazanje in razku-
ževanje v vseh kakovostih.

Prodajalka

izurjena papirnate stroke se takoj
sprejme. Istotam dobi takoj službo
blagajničarka.

Fr. Iglič, Ljubljana, Mestni trg 11.

1859

Limonova esenca

1 steklenica 1 krono
odgovarja 10 limonam.

Lekarna Trnkoczy,
zraven rotovža v Ljubljani.

IV. c. kr. avstr. razredna loterija.

Žrebanje 3. razreda se vrši 10. in 12. avgusta 1915.

Dobitki		Kron	
1 za	80000	Cela srečka	K 40.—
1 "	40000	1/2 srečke	K 20.—
1 "	30000	1/4 srečke	K 10.—
3 po 10000	30000	1/8 srečke	K 5.—
6 " 5000	30000		
10 " 2000	20000		
30 " 1000	30000		
55 " 600	33000		
53 " 400	21200		
2590 " 160	414400		
2750 dobitkov	K 728600		

Igralni načrti in vsa pojasnila brezplačno.

Srečke za ta razred

priporoča

Ljubljanska kreditna banka

poslovnica c. kr. avstr. razredne loterije

v Ljubljani

in njene podružnice v Celju, Celovcu in Splitu.

Sprejem

2 krepka učenca

s primerno šolsko izobrazbo, v svojo trgovino
z mešanim blagom. Punudbe na I. Colnar,
Kranj. 1822

VOJNO ZAVAROVANJE

po najnižjih premijah tudi za že
na bojišču stoječe osebe.

Odklonjeni

se lahko sprejmo z majhnim do-
plačilom. Vprašanja na

C. Globočnika, nadzornika
c. kr. priv. Feniks v Ljubljani, Pod Trančo 2/II.

Adrija

drogerija in fotomanufaktura
Ljubljana, Selenburgova ul. 5

priporoča veliko zalogo

desinfekcijskih preparatov kakor:
Lysol, Lysoform, Kreolin, Formalin,
Formalinove pastilje, karbolova kis-
lina, karbolovo apno.

Potrebščine za postrežbo
bolnikov in ranjencev,
obvez in gumastega blaga,
konjaka, ruma in čaja.

Aeroform. Fichtinin. Perolin.

Velika zaloga najmodernejših slaničkov.

Klobuke cilindre in čepice

v najnovejših fasonah in v veliki izbiri

130

IVAN SOKLIČ.

Prijetni Panama-slaničniki od 9 K do 50 K. 480